ØSTRE LANDSRET
DOM
afsagt den 5. juli 2024

Sag BS-28276/2022-OLR
(3. afdeling)

KPMG Law Advokatfirma P/S
(advokat René Offersen)

mod

Advokatnævnet
(advokat Peter Trudsø)

Landsdommerne Bo Østergaard, Morten Christensen og René Bergfort (kst.) har deltaget i sagens afgørelse.

Sagen er anlagt ved Retten i Lyngby den 6. juli 2022. Ved kendelse af 26. juli 2022 er sagen henvist til behandling ved landsretten efter retsplejelovens § 226, stk. 1.

Sagen angår prøvelse af Advokatnævnets kendelse af 9. juni 2022, hvorved KPMG Law Advokatfirma P/S (herefter KPMG Law) og firmaets tre indehave-re, der alle har været beskæftiget som advokater i firmaet, hver især blev pålagt en bøde på 10.000 kr. for at have tilsidesat god advokatskik ved at have bragt sig i et sådant forhold til KPMG, at der er risiko for, at de for Advokatnævnet indklagede på trods af det formelle ejerskab ikke lever op til kravene om fornø-den uafhængighed og integritet.

Det er alene KPMG Law, der har indbragt kendelsen for domstolene, idet ad-vokaterne Vidne 1 og Vidne 2 har henholdt sig til muligheden for genoptagelse af disciplinærsagen ved advokatmyndighederne, såfremt advo-katfirmaet måtte få medhold under domstolsprøvelsen af afgørelsen.

Påstande
Sagsøgeren, KPMG Law Advokatfirma P/S, har nedlagt påstand om, at Advokatnævnets kendelse af 9. juni 2022 ophæves, subsidiært ændres således, at KPMG Law Advokatfirma P/S ikke tildeles nogen sanktion, mere subsidiært tildeles en irettesættelse.

Sagsøgte, Advokatnævnet, har påstået Advokatnævnets kendelse af 9. juni 2022 stadfæstet.

Sagsfremstilling
Af Advokatnævnets kendelse af 9. juni 2022 fremgår bl.a.:

> "Ved anklageskrift af 18. maj 2021, justeret ved replik af 23. juni 2021, har advokat Søren Juul på vegne af Advokatrådet i medfør af retspleje-lovens § 143, stk. 2, indklaget KPMG Law Advokatfirma P/S, advokat Vidne 1, Advokat 1 og advokat Vidne 2 for
>
> tilsidesættelse af advokatpligterne, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved i forbindelse med stiftelsen af advokatselskabet den 11. januar 2020, ved den fortsatte drift heraf samt enkeltvis som advokater ansat i sel-skabet gennem det forretningsmæssige og økonomiske aftalekompleks med KPMG Udenlandsk virksomhed 1, KPMG Udenlandsk virksomhed 2, KPMG Udenlandsk virksomhed 3, KPMG Virksomhed 1 (CVR nr. 1), KPMG Virksomhed (CVR nr. 2) og KPMG Virksomhed 2 (CVR nr. 3), at have underlagt sig de nævnte KPMG-enheders indflydelse på KPMG Law Advokatfirma P/S' (CVR-nr. 41070978) forhold på en sådan måde og i et sådant omfang, at de indklagede ikke bevarer deres uafhængighed og integritet.
>
> …
>
> **Sagsfremstilling:**
> Kendelsen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, men alene centrale dele af denne.
>
> KPMG Law Advokatfirma ApS [herefter KPMG Law] blev stiftet den 11. januar 2020 med virkning fra den 1. februar 2020. Efter det oplyste blev KPMG Laws aftale med KPMG Virksomhed 2 om advokat Vidne 1's advokatvirksomheds (Virksomhed ApS) anvendelse af en legal licens underskrevet den 18. februar 2020 med virkning fra den 20. februar 2020.
>
> Der blev holdt et møde i Advokatrådets sekretariat den 24. februar 2020 med advokat Vidne 1, der som den eneste tegnede det nystifte-de KPMG Law på det tidspunkt. Parterne er uenige om, på hvis initiativ mødet blev afholdt.

Den 9. marts 2020 underrettede Advokatrådets sekretariat KPMG Law om, at rådet ønskede en redegørelse for baggrunden og grundlaget for stiftelsen af KPMG Law og en redegørelse for samarbejdet med KPMG Virksomhed, andre selskaber under KPMG og andre medlemmer af KPMG's in-ternationale organisation.

KPMG Law sendte en redegørelse til Advokatrådet den 23. marts 2020.

Den 30. marts 2020 sendte Advokatrådets sekretariat en anmodning til KPMG Law om yderligere oplysninger og dokumentation.

Den 20. april 2020 besvarede KPMG Law anmodningen med en nærme-re redegørelse og vedlagde de aftaler, som KPMG Law havde indgået med Virksomhed 2, herunder "Udeladt Agreement" indgået mel-lem KPMG, Virksomhed ApS og KPMG Virksomhed 2. For så vidt angik de ydelser, der blev betalt for, henvistes til kopi af "Udeladt Agre-ement" indgået mellem KPMG og Virksomhed ApS. Derudover vedlagdes KPMG's Globale Code of Conduct samt brev til KPMG af 17. februar 2020 om foretagelsen af interne undersøgelser i KPMG Law.

Den 1. juli 2020 indtrådte advokat Vidne 2 og Advokat 1's som formelle anpartshavere i KPMG Law, og anpartsselskabet blev omdannet til et P/S.

Advokatrådet underrettede den 24. august 2020 de indklagede advoka-ter om, at rådet på baggrund af undersøgelsen havde konkluderet, at de ikke havde bevaret deres uafhængighed som advokater i forhold til KPMG og derfor havde overtrådt retsplejelovens § 126, stk. 1. Advokat-rådet fremhævede, at særligt tyve forhold, som fremgik af det frem-sendte materiale, herunder forskellige aftaler med KPMG, havde ført til denne konklusion. Følgende punkter fremgik:

1. *"Advokatfirmaet er forpligtet til at dele klienters navne, navne på klienters modparter og en kort beskrivelse af sagen med Udeladt.*
2. *Advokatfirmaet skal betale et Udeladt til KPMG, Udeladt.*
3. *Advokatfirmaet er pligtmæssigt tilsluttet KPMG'Udeladt advokatfirmaets Udeladt fastsættes af KPMG.*
4. *Advokatfirmaet må ikke uden tilladelse fra KPMG Udeladt. KPMG har ret til at Udeladt.*
5. *Advokatfirmaet er forpligtet til at give KPMG adgang til Udeladt.*
6. *Advokatfirmaet skal implementere og overholde alle politikker og regler til fremme af KPMG Internationale formål.*
7. *Advokatfirmaet skal Udeladt KPMG, før de Udeladt.*

8. Advokatfirmaet skal Udeladt KPMG, før det Udeladt.
9. Advokatfirmaet skal give KPMG mulighed for at undersøge, om firmaet Udeladt. Forpligtelsen omfatter KPMG's adgang til Udeladt og Udeladt.
10. Advokatfirmaet skal give Udeladt adgang til i advokatfirmaet Udeladt.
11. Hvis advokatfirmaet inden for de Udeladt.
12. Uenigheder mellem advokatfirmaet og KPMG skal Udeladt.
13. Advokatfirmaet skal om muligt benytte KPMG-medlemmer, når der skal ydes services uden for advokatfirmaets Udeladt og skal henvi-se arbejde til andre KPMG-medlemmer.
14. KPMG kan Udeladt.
15. Advokatfirmaet skal straks på skrift orientere KPMG, hvis firmaet bliver opmærksom på Udeladt.
16. Advokatfirmaet skal samarbejde med andre medlemmer af KPMG om Udeladt.
17. Advokatfirmaet skal efter Udeladt KPMG Udeladt. og skal efter Udeladt stille med Udeladt.
18. Advokatfirmaet skal levere Udeladt.
19. I tilfælde af at Udeladt Agreement aftalen med KPMG afsluttes, skal Udeladt.
20. Advokatfirmaet skal mindst en gang årligt bekræfte, at det overholder Udeladt."

I brevet konkluderede Advokatrådet ligeledes, at advokaterne tilside-satte deres tavshedspligt ved til KPMG og KPMG's netværk uberettiget at videregive oplysninger om deres klienter og deres klienters sager. Advokatrådet fandt ikke, at afsnittene i Udeladt kun-ne træde i stedet for et konkret og overskueligt samtykke fra klienten, hvorved retsplejelovens § 126, stk. 1, blev overtrådt. Advokatrådet kon-kluderede tillige, at advokaterne ved at Udeladt, som det fremgik af advokatfirmaets "General Terms of Business" , handlede i strid med retsplejelovens § 126, stk. 1. Samtidig informerede Advokat-rådet advokaterne om, at rådet agtede at indbringe dem for Advokat-nævnet, hvis ikke de rettede de i brevet nævnte forhold og fremlagde dokumentation herfor inden den 11. september 2020.

Den 9. september 2020 sendte advokaterne deres bemærkninger med bilag til Advokatrådet, herunder blev der redegjort punktvis for samtli-ge de af Advokatrådet fremhævede forhold, ligesom det blev anført, at advokaterne meget gerne deltog i et møde med henblik på at afklare, om der var faktuelle forhold, der skulle yderligere uddybes for at und-gå, at Advokatrådet traf en forkert afgørelse, idet det var advokaternes opfattelse, at grundlaget for afgørelsen var forkert eller utilstrækkeligt, ligesom det blev anført, at der var flere punkter, hvor de ikke forstod, hvad Advokatrådet helt præcist anfægtede.

Advokat René Offersen har oplyst, at aftalegrundlaget mellem KPMG og KPMG Law blev opdateret med virkning fra Dato, hvilket blev oplyst Advokatsamfundet i brev af 9. september 2020, på hvilket tidspunkt det nye aftalegrundlag fortsat ikke var trådt i kraft.

Parterne er uenige om antallet af kontrolmøder, idet der dog er enighed om afholdelse af møde den 30. september 2020 mellem Advokatrådets sekretariat, advokat Vidne 1 og advokat Vidne 2.

I brev af 23. oktober 2020 til Advokatrådets sekretariat sendte advoka-terne yderligere bemærkninger til de af Advokatrådet fremhævede for-hold, og der fremlagdes bilag vedrørende overskudsdeling og ejerskab.

Advokat Søren Juul har oplyst, at da KPMG Law ikke i tilstrækkelig grad dokumenterede at have tilrettet de forhold, som Advokatrådet påpegede i agterskrivelse af 24. august 2020, besluttede Advokatrådet efter en samlet vurdering at indbringe sagen for Advokatnævnet.

-oOo-

KPMG og stiftelsen af KPMG Law

Advokat Søren Juul har oplyst, at KPMG er en global organisation, som yder revisions- og anden rådgivningsbistand. Organisationen er repræ-senteret i 146 lande og territorier og har mere end 227.000 ansatte.
"KPMG" er samtidig det varemærke, som binder alle dele af organisa-tionen sammen i et fælles ansigt udadtil. I Danmark har KPMG først og fremmest været repræsenteret gennem KPMG Virksomhed og gennem Virksomhed 2. KPMG Law er det senest tilkomne medlem af organisationen.

Advokat Søren Juul har endvidere oplyst, at KPMG ledes gennem en række styrende og administrerende organer, og organisationens Udeladt er det primære styringsorgan. Udeladt udsteder regler og policies og afklarer tvistspørgsmål i organisationen. Boardet understøt-tes af en række Committees, som inden for hver deres organisatoriske område skal sikre, at hele organisationen følger de samme regler og le-ver op til de samme standarder.

Heroverfor har advokat René Offersen på vegne af KPMG Law oplyst, at KPMG Virksomhed 2 i Danmark af KPMG har fået rettighederne til Udeladt. Som det tredje ben indgår KPMG aftaler om Udeladt, der for så vidt angår Danmark er givet til

KPMG Virksomhed. KPMG's legal netværk dækker mere end 81 lande og over 2.700 advokater.

Endvidere har advokat René Offersen oplyst, at der ikke er nogen ejer-mæssige sammenfald mellem Virksomhed 2, KPMG Law og KPMG Virksomhed (eller de mange andre selskaber globalt i netværket), der alle er selvstændige og af hinanden uafhængige selskaber. KPMG Law ejes af de indklagede advokater.

Den 31. december 2021 udtrådte Advokat 1 Udeladt KPMG Law, hvorefter advokat Vidne 1 og advokat Vidne 2 hver ejer halvdelen af kapitalandelene.

KPMG Aftalekomplekset
Det fremgår af anklageskriftet, at det aftalemæssige kompleks, som danner rammerne for KPMG Laws medlemskab i KPMG's organisa-tion, ifølge det af indklagede oplyste består af:

- Udeladtaftalen *("Udeladt Agreement")* indgået mellem KPMG Law Advokatfirma P/S og KPMG Udenlandsk virksomhed 1 og KPMG Virksomhed 2
- Udeladtaftalen (*"Udeladt Agreement")* indgået mellem KPMG Law advokatfirma P/S (Virksomhed ApS) og KPMG Udenlandsk virksomhed 1
- Aftale om Udeladt *("Udeladt aftalen* ") mellem KPMG Law og KPMG Virksomhed 2 af funktioner vedrørende Udeladt
- Senere revisioner til aftalerne, som formuleret ved brev af 17. fe-bruar 2020, brev af 29. juni 2020 samt brev af 9. september 2020.

Pr. Dato blev der i medfør af "Projekt" gennemført en række ændringer, hvor KPMG Udenlandsk virksomhed 2 og KPMG Udenlandsk virksomhed 3 blev etableret som nye enheder.

De indklagede har under sagens forberedelse i Advokatnævnet frem-lagt nedenstående fem aftaler, som efter det oplyste ikke forud for ind-givelsen af klagen til Advokatnævnet har været forelagt Advokatrådet:

- Udeladtaftale *("Udeladt Agreement")* med KPMG Udenlandsk virksomhed 2
- Udeladtaftale med KPMG Udenlandsk virksomhed 1 Udeladt *("Udeladt Agreement – Udeladt")*
- Udeladtaftale *("Udeladt Agreement")* med Udenlandsk virksomhed 3 Udeladt
- Udeladtaftale *("Udeladt Agreement")* med KPMG Virksomhed 2 og
- Udeladtaftale *("Udeladt agreement")* med Virksomhed 2, hvilken ligger til grund for Udeladt-aftalen.

Advokat René Offersen har på vegne af KPMG Law oplyst, at de første tre dokumenter er fremlagt som bilag G1-G3, hvilke i svarskriftet er be-tegnet som den opdaterede hovedaftale, og som afspejler, at de tre afta-

ledokumenter indeholder de grundlæggende vilkår for KPMG Laws deltagelse i KPMG-netværket. Det nye aftalegrundlag trådte i kraft med virkning fra Dato.

Advokat René Offersen har endvidere oplyst, at den fremlagte Udeladtaftale (*"Udeladt Agreement")* er indgået med KPMGUdenlandsk virksomhed 2, som har til funktion at Udeladt.

I relation til Udeladtaftalen *("Udeladt Agreement")* med KPMGUdenlandsk virksomhed 2 har advokat Søren Juul oplyst, at aftalen ikke tidligere har været frem-lagt for Advokatrådet, og aftalen er en forudsætning for den samtidigt indgåede Udeladtaftale, der har haft virkning fra Dato.

Endvidere har advokat René Offersen oplyst, at KPMG Virksomhed 3 blev inkorporeret som et Udeladt. KPMGUdenlandsk virksomhed 3 Udeladt, som KPMG før Projekt leverede til KPMG-netværket som f.eks. Udeladt.

I relation til den fremlagte Udeladtaftale *("Udeladt Agreement Udeladt"),* der er indgået med KPMG Udenlandsk virksomhed 1, har advokat René Offersen bl.a. anført, at det fremgår af aftalen, at formålet er at Udeladt. Afta-len pålægger KPMG Law at Udeladt de med KPMG-brandet for-bundne Udeladt, ligesom aftalen Udeladt de Udeladt knyttet til brandet.

I relation til den fremlagte Udeladtaftale *(Udeladt Agreement")* med KPMGUdenlandsk virksomhed 3 har advokat Søren Juul oplyst, at aftalen fastlægger karakteren af og vilkårene for Udeladt. Aftalen og aftaleparten er ny i kom-plekset og hænger tæt sammen med både Udeladt og Udeladtaftalen.

Heroverfor har advokat René Offersen oplyst, at den fremlagte Udeladtaftale fastlægger rammerne for Udeladt KPMG-netværket mod med-lemmernes Udeladt.

I tillæg til den tidligere fremlagte Udeladt-aftale mellem KPMG Law og KPMG Virksomhed 2, hvorefter KPMG Law forpligter sig til at *Udeladt KPMG Virksomhed 2 ,* har KPMG Law fremlagt Aftale om Udeladt *("Udeladt Agreement")* og Aftale omUdeladt *("Udeladt agreement")* mellem KPMG Law og KPMG Virksomhed 2, som ligger til grund for Udeladt-aftalen. Disse to aftaler er begge dateret den 21. februar 2020.

I relation til den fremlagte Udeladt *("Udeladt Agreement")* har advokat Søren Juul oplyst, at aftalen danner grundlaget for

Udeladt mellem KPMG Law og KPMG Virksomhed 2 i Danmark og giver KPMG Law Udeladt til at praktisere Udeladt under KPMG-brandet i Danmark. Aftalen er en forudsæt-ning for den samtidige Udeladtaftale.

Øvrige bilag:
Advokat Søren Juul har på vegne af Advokatrådet fremlagt justitsmini-sterens høringssvar af 18. september 2020 til et udkast til Konkurrence-og Forbrugerstyrelsens rapport fra januar 2021, hvilken rapport inde-holder en række forslag til, hvorledes reguleringen af advokatområdet ud fra et rent konkurrencemæssigt perspektiv ville kunne ændres, hvori justitsministeren bl.a. har anført:

> *"I den sammenhæng er det imidlertid vigtigt at være opmærksom på, at reguleringen af advokatområdet har til formål at sikre et velfungerende retssamfund, herunder at landets borgere og virksomheder har adgang til uafhængige advokater, der ikke varetager andre hensyn end hensynet til klienten, og at fremme af konkurrencen således ikke er formålet med regu-leringen.*
>
> *[...]*
>
> *Af denne grund spiller hensynet til retssikkerheden - og dermed til advo-katens fuldstændige uafhængighed – den samme rolle, uanset om advoka-tens rådgivning ydes til brug for en igangværende retssag eller ej. Derfor er der efter min opfattelse ikke grundlag for at antage, at advokaters råd-givning for en dels vedkommende – uden at gå på kompromis med rets-sikkerheden – vil kunne ydes i fri konkurrence med andre brancher, som udkastet synes at lægge op til.*
>
> *Landets borgere og virksomheder bør således til enhver tid have adgang til uafhængige advokater, der ikke varetager andre hensyn end hensynet til klientens interesser. Dette gælder også i sammenhænge, hvor der ikke (endnu) foreligger en retssag eller umiddelbart forventes en retssag.*
>
> *Indfrielsen af dette mål sikres bl.a. ved, at advokater i enhver arbejds-mæssig sammenhæng skal leve op til reglerne omkring god advokatskik, herunder at advokater skal udføre deres hverv grundigt og samvittig-hedsfuldt og sikre, at sagerne fremmes med fornøden hurtighed, ligesom salæret skal være rimeligt. Målet indfries endvidere bl.a. ved, at retspleje-loven fastsætter klare og ufravigelig regler om advokatfirmaers ejerskab, ledelse og formål.*
>
> *Enhver kan – uafhængige af uddannelse og titel – yde juridisk rådgiv-ning, men titlen "advokat" er en bredt anerkendt og let genkendelig mar-kør for, at den juridiske rådgiver har en bestemt uddannelse, er fri af uvedkommende interesser og lever op til de nævnte regler. Derfor er tit-len "advokat" beskyttet."*

KPMG Law har aflagt årsregnskab for 2020, hvilket med specifikationer er fremlagt for Advokatnævnet.

Endvidere er der bl.a. fremlagt en række avisartikler, udskrifter fra for-skellige advokatkontorers hjemmesider, rapporter og årsrapport fra 2020 for KPMG Law.

Parternes påstande og anbringender:
Klager:
Advokat Søren Juul har på vegne af Advokatrådet nedlagt påstand om, at KPMG Law, advokat Vidne 1, Advokat 1 og advokat Vidne 2 pålægges en skærpet bøde, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

Til støtte herfor har advokat Søren Juul på vegne af Advokatrådet bl.a. gjort gældende:

Sagens centrale substans
KPMG Law er etableret som et led i det internationale revisionsfirma KPMG's strategi om – ved siden af den egentlige revisionsvirksomhed – tillige at drive rådgivningsvirksomhed på forskellige områder, herun-der IT, SKAT og M&A. KPMG har i denne forbindelse et udtalt mål om at kunne udvide rådgivningsvirksomheden til også at omfatte advo-katydelser og under anvendelse af advokatnavnet, som anses som et stærkt og attraktivt brand.

Dette ønske støder på den hindring, at kun advokater må drive advo-katvirksomhed, og kun advokater, og op til 10 % af de andre ansatte, må eje en advokatvirksomhed, jf. bl.a. retsplejelovens § 124 c.

Dette har navnlig til formål at sikre den uafhængighed af alle andre in-teresser end klientens, der er grundlæggende i en retsstat, jf. bl.a. be-tænkning nr. 1479/2006, side 221.

Etableringen af KPMG Law og hele den økonomiske og aftalemæssige konstruktion må anses som et forsøg på at omgå den retstilstand, der gælder i Danmark for udøvelse af advokatvirksomhed.

Det forhold, at de indklagede advokater står som formelle ejere af part-nerselskabet, er en konstruktion, hvor realiteten efter en helhedsbe-dømmelse af formålet med og indholdet af aftalekomplekset er, at man har afgivet sin uafhængighed til KPMG ved bl.a. at være underlagt KPMG's bestemmelser om anvendelse af Udeladt

KPMG Law vil være afhængig af klienthenvisninger fra KPMG, der gennem en opsigelse af aftaleforholdet, inddragelse af retten til at an-vende navnet KPMG og opsigelse af leje- og serviceaftaler mv. vil kun-ne fjerne advokatfirmaets forretningskoncept og indtægtsgrundlag.

Det forhold, at det i aftalegrundlaget er angivet, at KPMG Law er etab-leret og skal drives under iagttagelse af dansk lovgivning, kan ikke æn-dre den realitet, at advokat Vidne 1 og advokat Vidne 2 reelt og i strid med retsplejelovens § 126, stk. 1, har mistet deres uafhængig-hed til KPMG.

Det bemærkes, at KPMG ikke er afskåret fra at markedsføre rådgivning om juridiske forhold, så længe det ikke sker under anvendelse af advo-kattitlen.

Uafhængighedskravets retlige og ideelle fundering
Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at *"En advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik".* Bestemmelsen rummer krav til advokater, som må tilpasses ændringer i samfundsforholdene, men rummer også *"en fast kerne af normer, der vil være gældende til enhver tid"* (Forslag nr. L 150 til lov om ændring af lov om rettens pleje mv., frem-sat den 12. marts 1982, side 10).

Centralt står hensynet til klientens tarv og at sikre, at der bag advo-katydelsen står en advokat, som inden for lovens rammer kun vareta-ger klientens interesser, er uafhængig af uvedkommende interesser, og at retssystemet, såvel som deres klienter, kan have tillid hertil. Hensy-nene fremgår bl.a. af betænkning nr. 1479/2006 om retsplejelovens reg-ler om advokater, side 221 og 223.

Advokater skal i deres virksomhed være uafhængige af uvedkommen-de politiske, private og økonomiske hensyn, og retssystemet, såvel som deres klienter, skal kunne have tillid hertil. Det bærende hensyn er, at advokater er centrale aktører i retssystemet, og at domstole m.fl. skal kunne fæste lid til, at advokater kun repræsenterer klientens interesser og således bærer en høj grad af integritet i deres virke og ikke lader sig påvirke af uvedkommende hensyn. Kravene kommer også direkte til udtryk i de advokatetiske regler, afsnit 1. Kravene til uafhængighed og integritet fremgår også klart af Code of Conduct for European lawyers, pkt. 2.1 og 2.2.

Kravene til integritet og uafhængighed af uvedkommende hensyn er også udtrykt i United Nations Basic Principles on the Role of Lawyers, afsnit 16 (1990).

I den retsvidenskabelige litteratur er vigtigheden af advokatens integri-tet og uafhængighed beskrevet på samme måde. Mads Bryde Andersen anfører i "Advokatretten", 1. udgave, 2005, side 325:

> "*... At der består en nær forbindelse mellem uafhængighed og "god advokatskik"følger af den rolle, både den rådgivende og partsrepræsenterende advokat spiller under udførelsen af et opdrag: Er man ikke fuldstændig uafhængig af uvedkommende interesser, vil klienten miste et væsentligt grundlag for den tillid, som er en væsentlig kvalitet ved såvel rådgivning som partsrepræsentation.* "

Kravet om uafhængighed angår både statens og politiske interesser og uvedkommende private, økonomiske og forretningsmæssige interesser.

Endvidere er det anført, at advokater siden Sagførerloven af 26. maj 1868 har skullet være uafhængige af staten og politiske interesser. Alle-rede retsplejeloven af 1919 indeholdt regler for, at det er uforeneligt at være både advokat og at have virksomhed som dommer, anklager eller

andet offentligt hverv. Hensynet er fastholdt gennem reformer siden da. Se således Betænkning nr. 871/1979, side 47 og senere Betænkning nr. 1479/2006, side 221 -223.

Advokater skal også være uafhængige af private, økonomiske og for-retningsmæssige interesser. Kravet fulgte helt naturligt med den sti-gende betydning, som private virksomheder, herunder rådgivnings-virksomheder, har fået nationalt og internationalt. Behovet er i dag mest tydeligt udtrykt gennem lov nr. af 403 af 13. juni 1990, hvor det i retsplejelovens § 124 blev gjort muligt for virksomheder at danne advo-katselskaber. Den afgørende udfordring i den sammenhæng var på den ene side at respektere behovet for nye selskabsformer og på den anden side sikre, at "*advokatvirksomheden, uanset virksomhedsform, er uafhængig af de interesser, som er advokatvirksomheden uvedkommende, dels at det særli-ge tillidsforhold mellem advokat og klient bevares."* (Lovforslag nr. 150, fremsat den 19. januar 1990, bemærkningerne, side 10).

Det fremhæves i bemærkningerne som et vigtigt hensyn: *"Det tillægges således stor betydning, at advokatvirksomheder ikke på grund af finansieringen af virksomheders kapitalgrundlag kan domineres af interesser, der ville kunne svække den generelle tillid til advokaters uafhængighed"* (Lovforslag nr. 150, fremsat den 19. januar 1990, bemærkningerne, side 10).

Lovens indførelse af særlige begrænsninger for advokatvirksomheder-ne, om hvem der kan eje advokatvirksomhederne, og hvem der kan sidde i bestyrelserne og direktionerne i retsplejelovens § 124 - § 124 e, er udtryk for netop de hensyn til advokatens uafhængighed af uvedkom-mende private og økonomiske hensyn.

<u>Revisorer og advokaters forskellige virkeområder</u>
Advokaters integration med/afhængighed af revisionsvirksomheder frembyder helt særlige retssikkerhedsmæssige problemstillinger.

En revisor skal som erklæringsgiver være fuldstændig uafhængig af den virksomhed, som erklæringen angår, jf. revisorlovens § 24, stk. 2.

Revisorer er i deres virksomhed som erklæringsgiver "det offentliges tillidsrepræsentant", jf. revisorlovens § 16, stk. 1, og revisorer varetager som erklæringsgivere ikke klientinteresser. Lovgivningen om revisorer beskytter ikke revisorernes opdragsgiver, men derimod det offentlige.

For advokaters virksomhed gælder det stik modsatte.

Advokater skal udelukkende varetage klientinteresser, og reglerne for advokaters virke er skabt for at beskytte klienterne på afgørende punk-ter som fortrolighed, interessekonflikter mv.

Hvis en advokatvirksomhed ejes eller domineres af revisorer, der i de-res erklæringsvirksomhed skal forfølge helt andre hensyn end advoka-terne, vil dette uvægerligt påvirke advokaternes overholdelse af regler-ne for deres virksomhed og dermed klientinteresserne.

Det er udtalt og åbenbart, at et af KPMG's hovedformål med etablerin-gen af KPMG Law er at udnytte den kommercielle værdi, der er for-bundet med "advokat-brandet".

Dette vil imidlertid få den konsekvens, at tilliden til "advokat-brandet"eroderes til skade for den samfundsmæssige interesse, der er i et demo-kratisk retssamfund i at opretholde og beskytte tilliden til frie og uaf-hængige advokater.

Der kan i den forbindelse være grund til at pege på justitsministerens høringssvar af 18. september 2020 til et udkast til Konkurrence- og For-brugerstyrelsens rapport fra januar 2021, hvilken rapport indeholder en række forslag til, hvorledes reguleringen af advokatområdet ud fra et rent konkurrencemæssigt perspektiv ville kunne ændres.

KPMG's etablering af KPMG Law forudskikker, at retstilstanden må ændres på bekostning af hensynet til retssikkerheden og den centrale målsætning og tilstræbte ideal om advokaternes fuldstændige uafhæn-gighed og omverdenens tillid hertil.

På baggrund af de i anklageskriftet anførte opfordringer gøres det gæl-dende, at de nu fremlagte fem aftaler bekræfter det billede, som er teg-net i anklageskriftet. På nogle punkter er der dog tale om nye aftalepar-ter, nye aftaler og markante udvidelser af de forpligtende aftaleforhold. De indklagede advokaters beskrivelse af fremlæggelsen som en "opda-teret hovedaftale", er i det lys mindre retvisende.

KPMG Laws afhængighed af KPMG

Det aftalemæssige kompleks, hvorigennem KPMG Law indgår i KP-MG's organisation, gør KPMG Law reelt afhængig af KPMG's virksom-hed og globale organisation. Den samlede og reelle afhængighed kan opstilles under tre overskrifter:

Forretningen

- Klientafhængighed
- navn og varemærke – afhængig af aftale
- skal prioritere KPMG kunder og opgaver
- skal deltage i Udeladt
- skal indgå i Udeladt

Økonomien

- Etablering og likviditet
    - o IT Udeladt o Udeladt
    - o huslejepris
- forventede indtægter fra KPMG henvisninger
- Udeladt
- Udeladt
- Udeladt

Organisationen

- Underlagt KPMG's Udeladt
- underlagt KPMG's håndhævelse Udeladt

- krav om Udeladt
- krav om Udeladt om virksomheden
- skal deltage Udeladt af virksomheden
- konfliktløsning ved Udeladt
- adresse, administration, husleje
- IT Udeladt
- IT-Udeladt
- Udeladt.

Det samlede aftalekompleks
De i svarskriftet fremlagte aftaler viser, at det sammenhængende net af aftaler, hvorigennem KPMG Law har forpligtet sig til KPMG's vilkår, binder KPMG Law tættere, end hvad det tidligere fremlagte materiale gav udtryk for.

…

Aftalekomplekset gør KPMG Law forretningsmæssigt, økonomisk og organisatorisk afhængig af KPMG. Det sker både gennem vilkårene for deltagelsen i netværket, for anvendelsen af KPMG-brandet, og for Udeladt-samarbejdet, og det sker gennem det integrerede, tætte og gensidi-ge forretningsmæssige og administrative Udeladt KPMG Virksomhed 2.

I relation til Udeladtaftalen *("Udeladt Agreement")* med KPMGUdenlandsk virksomhed 2 er det anført, at aftalen, der ikke tidligere har været fremlagt for Advo-katrådet, forpligter KPMG Law til at deltage i KPMG-netværket og til at overholde KPMG's vilkår, herunder de til enhver tid gældende KPMG-Udeladt samt *"Udeladt"* og dermed de øvrige afta-ler mellem parterne, jf. aftalens punkt 2.3. Aftalen bestemmer, hvordan KPMG Law deltager i KPMG, og bestemmer vilkårene i forbindelse med Udeladt KPMG, jf. aftalens Udeladt Schedule, side 25-31. Aftalen er samtidig en forudsætning for den samtidigt indgåede Udeladtaftale, der efter det oplyste har haft virkning fra Dato.

For så vidt angår den fremlagte Udeladtaftale *("Udeladt Agreement – Udeladt"),* er det anført, at aftalen er betydelig udvidet i forhold til den tidligere fremlagte Udeladtaftale og er tæt sammenhængende med både deltagelsesaftalen og den nedenfor omtalte serviceaftale med KPMGUdenlandsk virksomhed 3. Aftalen har efter det oplyste haft virkning fra Dato.

I relation til den fremlagte Udeladtaftale *("KPMGUdeladt")* med KPMGUdenlandsk virksomhed 3, er det anført, at aftalen fastlægger karakteren og vilkårene for Udeladt KPMGUdenlandsk virksomhed 2 Udeladt. Aftalen og aftaleparten er ny i komplekset, og hænger tæt sammen med både Udeladtaftalen og Udeladtaftalen og har haft virkning fra Dato.

I tillæg til den tidligere fremlagte Udeladt-aftale mellem KPMG Law og KPMG Virksomhed 2, hvorefter KPMG Law forpligter sig til at

Udeladt, har KPMG Law fremlagt Aftale *Udeladt Agreement")* og Aftale om *Udeladt agreement")* mellem KPMG Law og KPMG Virksomhed 2, som ligger til grund for Udeladt-aftalen. Disse to aftaler er begge dateret den 21. februar 2020.

I relation til den fremlagte Udeladtsaftale *("Udeladt Agreement")* er det anført, at aftalen danner grundlaget for det Udeladt KPMG Law og KPMG Virksomhed 2 i Dan-mark og giver KPMG Law Udeladt under KPMG-brandet i Danmark. Derudover giver aftalen KPMG Virksomhed 2 kompetence til at Udeladtaftalen og dens vilkår over for KPMG Law. Aftalen er en forudsætning for den samti-dige Udeladtaftale.

For så vidt angår den fremlagte Udeladtaftalen *("*Udeladt *agreement"),* er det anført, at aftalen forpligter KPMG Law til at Udeladt KPMG Virksomhed 2, og til at lade KPMG Udeladt forestå Udeladt.

Aftalevilkår, sanktioner og udtrædelse
Den nu fremlagte Udeladtaftale og Udeladtaftale med KP-MG Virksomhed 2 gør overholdelse af hele KPMG-aftalekomplekset til et vilkår for KPMG Law. Tilsynet med overholdelsen er lagt hos KPMG Virksomhed 2. Tilsvarende er overholdelse af aftalen med KPMG Virksomhed 2 et vilkår i aftalerne med KPMGUdenlandsk virksomhed 2 og KPMG.

KPMG Law afgiver en betydelig kompetence til Udeladt. Med de nu fremlagte aftaler har KPMGUdenlandsk virksomhed 2 adgang til ensidigt at ændre vilkårene for advokatvirksomhedens deltagelse i KPMG-netværket, herunder Udeladtaftalens punkt 8.6. Tilsvarende bestemmelser fin-des i Udeladtaftalen og i Udeladtaftalen.

Dernæst er det i den i svarskriftet fremlagte Udeladtaftale indført, at KPMG Law skal overholde KPMG's Udeladt som vilkår for Udeladt (bilag G2, afsnit 3.2). Det nu fremlagte aftalekompleks ind-drager alle KPMG Udeladt i arbejdet med kvalitets-standarderne. Udeladt jf. aftalens punkt 7.4. Udeladt.

De i svarskriftet fremlagte aftaler gør det klart, at kravene om Udeladt og Udeladt også gælder i forbindelse med overholdelse af kvalitetsstandarderne. Også for kvalitetsstandarderne gælder det, at KPMG Law har pligt til at Udeladt, jf. punkt 7.3.3.

For det fjerde følger det af den nu fremlagte Udeladtaftale, at
KPMGUdenlandsk virksomhed 2
Udeladt

Udeladt.

KPMG Law skal som udgangspunkt Udeladt.

KPMGUdenlandsk virksomhed 2 kan Udeladt afslutte aftaleforholdet:

Udeladt

Endelig er den i svarskiftet fremlagte Udeladtaftale betydelig mere de-taljeret i sin regulering af Udeladt-rettighederne knyttet til KPMG og KPMG Laws anvendelse af dem. Se således bilag G.2, Schedules 1-5.

Forretningsmæssig og administrativ binding
Den i svarskriftet fremlagte Udeladtaftale med KPMG Virksomhed 2 pla-cerer KPMG Virksomhed 1 centralt i det samlede aftalekompleks for KPMG Law. Aftalen giver KPMG Law Udeladt juridisk virk-somhed under KPMG-brandet i Danmark og danner rammen om det gensidige samarbejde mellem advokatvirksomheden og Udeladt.

Den samtidigt indgåede Udeladtaftale forudsætter både, at Udeladtaftalen er indgået, og at KPMG Law har forpligtet sig til det samlede aftalekompleks med KPMG Udenlandsk virksomhed 2. Udeladtaf-talen gør KPMG Virksomhed 2 Udeladt KPMG Laws Udeladt. Det sker sam-tidig med, at KPMG Law Udeladt KPMG Virksomhed 2.

Aftalen fastslår også, at KPMG Virksomhed 2 udlejer separate lokaler til KPMG Law. KPMG Virksomhed 2 Udeladt opgaverne hos KPMG Law og kan Udeladt KPMG Law desangående, jf. Udeladtaftalen, punkt 3.4. Endvidere forpligter KPMG Law sig fra starten af aftaleforholdet til at Udeladt Virksomhed 2, jf. sec. 4.1 og Udeladt aftalen.

Rådighed og Succession
Udeladtaftalen med KPMG Virksomhed 2, punkt 4, viser endnu en be-grænsning af KPMG Law og deres partneres ret til at råde over partner-skabsandelene. Det drejer sig dels om udtrædende partneres andele, Udeladt, dels om partneres adgang til at råde over deres andele i tilfæl-

de af skilsmisse og dødsfald. Udeladt. I forhold til det tidligere fremlagte materiale er dette endnu en måde, hvorpå advo-katfirmaets rådighed over egen advokatvirksomhed begrænses gennem aftalerne med KPMG Udenlandsk virksomhed 2.

Gebyr og betaling
Det ligger stadig fast, at KPMG Law har aftalt at modtage og betale Udeladt KPMGUdenlandsk virksomhed 2. KPMG Law oplyser i svarskriftet (punkt 78-79), at Udeladt til KPMG Udeladt.

Udeladt.

Udeladt.

Konkurrencehensyn
Det bestrides, at Advokatrådets reelle hensigt med anklageskriftet skul-le være at benytte de advokatetiske regler til at forhindre konkurrence. Anklagen er alene båret af hensynet til at beskytte advokaternes uaf-hængighed, således som dette hensyn er knæsat i retsplejeloven, nævns- og retspraksis, de advokatetiske regler og den juridiske littera-tur.

Det er intet belæg for en påstand om, at kravene til advokaters uafhæn-gighed – og i denne forbindelse retsplejelovens regler om ejerskab til advokatvirksomheder – i blot nogen henseende skulle være påvirket af et ønske om at begrænse konkurrencen og beskytte advokaternes øko-nomiske interesser. Reglerne er alene båret af den samfundsmæssige in-teresse, der er i et demokratisk retssamfund om at opretholde og be-skytte tilliden til frie og uafhængige advokatvirksomheder.

Det er rigtigt, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i en rapport fra januar 2021 er fremkommet med en række forslag til, hvorledes regule-ringen af advokatområdet ud fra et rent konkurrencemæssigt perspek-tiv ville kunne ændres. En gennemførelse af disse forslag vil muligt kunne legitimere KPMG's og de indklagede advokaters konstruktion omkring etableringen af KPMG Law. Som det imidlertid fremgår i an-klageskriftet, har justitsministeren i et høringssvar af 18. september 2020 lagt afstand til disse forslag.

Den foreliggende sag skal selvsagt afgøres på grundlag af den nugæl-dende retstilstand og ikke efter konkurrencemyndighedernes forslag til ændringer heraf.

Sammenligningen med internationale advokatnetværk
Som et andet bærende tema i svarskriftet sammenlignes der med inter-nationale advokatfirmaer og internationale advokatnetværks tilstede-

værelse i Danmark, ligesom det er anført, at KPMG Law *"er udsat for negativ særbehandling fra Advokatrådets side* ". Til dette kan det for det før-ste bemærkes, at det teoretisk vel ikke kan udelukkes, at der i interna-tionale advokatkæder mv. vil kunne forekomme en dominans og bin-dinger, der vil komme i strid med kravet om de enkelte advokatfirma-ers uafhængighed. Dette er imidlertid uden betydning for denne sag.

De indklagedes sammenligning lider imidlertid af den fundamentale svaghed, at de overordnede regler om og krav til advokaters uafhæng-ighed bl.a. har til formål at forhindre, at andre end advokater kan eje el-ler på anden måde dominere en advokatvirksomhed. Som nærmere uddybet i anklageskriftet er det bærende hensyn, at advokater er cen-trale aktører i et demokratisk retssamfund, og at domstolene, klienterne og andre skal kunne fæste lid til, at advokater kun repræsenterer klien-tens interesser, bærer en høj grad af integritet i deres virke og ikke lader sig påvirke af uvedkommende hensyn. De uafhængighedshensyn, der ligger bag kravet om, at ikke andre end advokater må eje en advo-katvirksomhed, gør sig med særlig styrke gældende i forholdet til re-visorer. Hvis en advokatvirksomhed ejes eller domineres af revisorer, der i deres erklæringsvirksomhed som "det offentliges tillidsrepræsen-tant" skal forfølge helt andre hensyn end advokaterne, vil dette uvæger-ligt påvirke advokaternes overholdelse af reglerne for deres virksom-hed og dermed klientinteresserne.

Sammenfatning
Advokat Søren Juul har afslutningsvist gjort gældende, at denne sag skal afgøres på grundlag af en helhedsbedømmelse af det samlede afta-lekompleks. Den omstændighed, at det i aftalerne besværgende er an-givet, at Udeladt, kan ikke dække over, at formålet med og den samlede reelle virkning af aftalekomplekset og konstruktionen er, at KPMG Law har bragt sig i et sådant i realiteten altomfattende afhæn-gighedsforhold til KPMG, at de indklagede advokaters rent formelle ejerskab af KPMG Law ikke isoleret opfylder de krav, der efter dansk ret må stilles til advokaters uafhængighed og integritet

Indklagede:
KPMG Law Advokatfirma P/S (sagsnr. 2021–628)
Advokat René Offersen har på vegne af KPMG Law påstået frifindelse og har til støtte herfor bl.a. gjort gældende, at det, som Advokatnævnet skal forholde sig til, er, hvorvidt KPMG Law ved indgåelse i Udeladt Agreement med tilhørende Udeladt har forbrudt sig mod retsplejelovens § 126, stk. 1.

Retsplejelovens § 126 er i de advokatetiske regler implementeret og ud-dybet for så vidt angår uafhængighed i bestemmelse 1.1, 9.1 og 12.2. Disse bestemmelser skal udfylde § 126, stk. 1, om advokatens uafhæn-gighed og integritet i sin repræsentation af klienterne.

De grundlæggende krav til advokaten, som Advokatrådet anfægter, angår i bund og grund relationen mellem den enkelte advokat og klien-ten. Det betydningsfulde er derfor, hvorvidt KPMG Law som vilkår for at deltage i netværket har påtaget sig forpligtelser, der er uforenelige

med forpligtelserne som advokater i forhold til klienterne. Dette er ikke tilfældet.

Retsplejelovens § 124 er notorisk og ubestridt iagttaget.

Udeladt Agreement med underliggende Udeladt cen-trerer sig overordnet set om beskyttelsen og udviklingen af brandet KPMG og stiller herunder krav til høj etisk adfærd, høj faglig kvalitet og corporate adfærd (f.eks. skal medlemsfirmaer sikre sig, at deres un-derleverandører ikke benytter børnearbejde mv.). De aftaler, som advo-katfirmaet har indgået hverken har eller er egnede til at påvirke advo-katernes uafhængighed i forholdet over for klienterne. Aftalerne under-støtter derimod, at advokaterne i overensstemmelse med klienternes forventninger ved valget af KPMG-brandet yder høj kvalitet i rådgiv-ningen og leverer en etisk og juridisk korrekt ydelse.

Reguleringen sikrer rammerne og platformen for brandet og samarbej-det under dette, men influerer og påvirker ikke den konkrete klientrela-tion og rådgivning, som de øvrige medlemmer af netværket i sagens natur ikke har indsigt i, idet advokaterne i KPMG Law i overensstem-melse med de advokatetiske regler er underlagt tavshedspligt og funge-rer som klientens betroede rådgiver. Advokatrådet har ikke påvist en bestemmelse, som indebærer et kompromis på advokaternes uafhæn-gighed i rådgivningen af klienterne, allerede fordi en sådan ikke eksi-sterer, eftersom KPMG-reguleringen netop er bygget op om at under-støtte brandets troværdighed, etik og kvalitet.

KPMG Law influerer og påvirker heller ikke sagsbehandlingen i de an-dre medlemsfirmaer i KPMG-netværket.

Advokatrådet har ikke på noget tidspunkt gjort sig synbare overvejelser om, hvordan og på hvilke punkter reguleringen i KPMG-netværket konkret kan påvirke varetagelsen af klienternes tarv og repræsentation af disse på en måde, der er uforenelig med de advokatetiske regler. Ad-vokatrådet har så vidt ses fortsat heller ikke gjort gældende, at regule-ringen i negativ retning påvirker advokaternes varetagelse af deres hverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klientens tarv tilsiger.

KPMG Law og partnerne i advokatfirmaet har da heller ikke på noget tidspunkt modtaget nogen klage fra klienter vedrørende uafhængighed. KPMG Laws klienter er hovedsageligt danske og internationale kon-cerner, der efterspørger advokatrepræsentation i tvister vedrørende kompleks, international skatteret og EU-toldret, rådgivning i forbindel-se med multilateral løsning af dobbeltbeskatningssager under gensidig aftaleprocedure (Mutual Agreement Procedure) mv. Adgangen til vi-den og tools muliggør en endnu bedre varetagelse af klienternes inter-esser, end langt hovedparten af danske advokatfirmaer har system- og netværksunderstøttelse til.

Derudover har advokat René Offersen gjort gældende, at KPMG Law er et uafhængigt advokatfirma i et netværk, hvori der indgår advokatfir-maer i et stort antal lande, herunder bl.a. i Norge og Tyskland. Disse

firmaer er, ligesom indklagede og alle andre dansk beskikkede advoka-ter, undergivet CCBE's grundprincipper, der er fælles for hele advokat-standen, selv om disse udtrykkes en smule forskelligt i de forskellige retssystemer.

Advokaterne i KPMG Law værner om deres og firmaets integritet, de værner om klienters interesser og om deres særlige rolle som uafhæn-gige advokater, og de har indrettet sig på en måde, der netop skaber sikre rammer herom.

Det står fast, at KPMG Law er et i Danmark registreret selskab, der ude-lukkende ejes af advokater, der opfylder kravene ifølge retsplejelovens kapitel 12, og ledelsen består udelukkende af advokater, ligesom be-slutningskompetencen både formelt og reelt ligger hos advokaterne, herunder kan de indklagede advokater frit træffe bestemmelse om at forlade KPMG-netværket og servicere deres klienter under andet navn.

KPMG Law deler på ingen måde indtægter med KPMG-netværket, men betaler et Udeladt, hvilket dækker Udeladt. KPMG Laws bidrag er relativt beskedent i forhold til modydelsen. Der-udover betaler KPMG Law vederlag for de driftsmæssige ydelser, som KPMG Virksomhed 2 Udeladt stiller til rådighed på almindelige kom-mercielle vilkår.

KPMG-netværket er ikke involveret i ledelsen af KPMG Law og heller ikke i den konkrete rådgivning af klienter. I forhold til klienter består KPMG-netværkets involvering i at sikre, at KPMG Law har en platform, hvorefter KPMG Law altid kan trække på værktøjer og viden på højeste niveau, således at rådgivningen afspejler det globalt høje niveau, der kendetegner KPMG-netværket.

Sagens juridiske kerne
KPMG Law har, for at kunne deltage i det globale KPMG-netværk gen-nem gensidigt opsigelige aftaler tiltrådt Udeladt, der er nødvendige for at beskytte og udvikle et globalt brand og dermed globalt indfri den store forventning til kvalitet og professionalisme, som klienterne forbinder med brandet KPMG, der globalt er blandt de stær-keste inden for professionel rådgivning. Ethvert internationalt netværk vil have reguleringer beslægtet med KPMG-netværkets af hensyn til brandet, hvilket også anerkendes af Advokatrådet i replik af 23. juni 2021. Intensiteten af reguleringen tager selvsagt til i takt med brandets styrke og globale placering.

Advokat René Offersen har stillet følgende spørgsmål: 1) Kan danske advokatfirmaer ved aftale tiltræde Udeladt, der er nødvendige for at deltage i internationale netværk med fælles brand, og 2) Er det en betingelse, at det netværk, som det danske advokatfirma har en aftalemæssig relation til, i sine ledelsesorganer og ejerkreds kun har personer, der opfylder kravene for at være advokat efter retspleje-lovens kapitel 12.

Danske advokatfirmaer tiltræder de facto og Advokatrådet bekendt internationale netværk med fælles brand og underliggende global og eller regional regulering. Og klienterne, navnlig internationale eller interna-tionalt orienterede, efterspørger adgang til rådgivning fra globale og regionale brands. Spørgsmål 1 bør derfor besvares bekræftende.

Spørgsmål 2 bør besvares benægtende, hvilket er på linje med Advokat-rådets holdning på mødet den 10. september 2020 med KPMG Law, hvor Advokatrådet var repræsenteret ved daværende næstformand i Advokatrådet, Advokat 2, og sekretariatet ved general-sekretær Person 1 og fagchef, Advokat 3.

Såfremt spørgsmålene besvares til ugunst for KPMG Law, afskæres kli-enterne fra at kunne søge rådgivning fra internationale advokatvirk-somheder på lige fod med den mulighed, som de har i andre lande, hvor de grundlæggende principper om uafhængighed og integritet og-så er bærende værdier.

Ændring af anklagen
Ændringen af anklagen (ved replikken af 23. juni 2021) omfatter opda-tering af KPMG-selskaber, men substantielt omfatter den fortsat, at KPMG Law ved sin deltagelse i KPMG-netværket skulle have fortabt sin uafhængighed og integritet. Anklagen er således generel og vidtgå-ende af natur, herunder set i forhold til de helt konkrete indsigelser un-der rådets kontrol og dialogen mellem advokatfirmaet og Advokatrå-dets sekretariat.

Der er intet i den af Advokatrådet angivne beskyttelsesinteresse, der er truet af, at KPMG Law har tilsluttet sig det aftalegrundlag, der er nød-vendigt for at beskytte og videreudvikle det globale KPMG-brand.
Tværtimod. Der bør henses til advokaternes anmodninger om vejled-ning under kontrolsagen, hvor begge parter udtrykte vilje og ønske om at finde en balance.

Selv hvis Advokatnævnet når frem til, at de advokatetiske regler er overtrådt ud fra en samlet helhedsvurdering, bør nævnets afgørelse alene føre til strafbortfald eller en irettesættelse, henset til sagens prin-cipielle karakter og firmaets imødekommenhed over for justeringer un-der kontrollen, jf. UfR 2016.1436H.

Særligt om KPMG Virksomhed
Advokatrådet angiver i sin opdaterede påstand, at KPMG Law afgiver sin uafhængighed og integritet til bl.a. KPMG Virksomhed. KPMG Virksomhed Udeladt. Som det fremgår af brev fra Advokatrådet til KPMG Law Advokatfirma af 9. marts 2020, har rådet fra kontrollens opstart været optaget af advokatfirmaets relation til KPMG Virksomhed, der til dels er Udeladt. For så vidt angår KPMG Virksomhed består eneste afta-lemæssige relation i dag i en opsigelig Udeladt vedrørende Udeladt indgået på markedsvilkår.

Aftalen er indgået efter kontrollens opstart i forbindelse med, at advo-kat Vidne 2 indtrådte i advokatfirmaet. KPMG Law har således ingen aftalemæssige forpligtelser i forhold til KPMG Virksomhed, og der er således in-tet belæg for den del af tiltalen.

Særligt om KPMG Virksomhed 2
For så vidt angår KPMG Virksomhed 2 består den aftalemæssige relation i aftaler knyttet til Udeladt. Al-le aftaler er opsigelige fra advokatfirmaets side.

KPMG Virksomhed 2 kan ikke via Udeladtaftalen påvirke advokatfirmaets uafhængighed i forhold til advokaternes repræsentation og varetagelse af klienternes berettigede tarv.

I forhold til KPMG Virksomhed 2 er spørgsmålet derfor, om advokatfirmaet har mistet sin uafhængighed og integritet ved at Udeladt.

De Udeladt, der er Udeladt, er Udeladt. Det skal understreges, at KPMG Law ikke har – og heller ikke kan eller vil gøre det – Udeladt i forhold til advokatreguleringen. Advokatfirmaet har alene Udeladt kontrollen med Udeladt i forhold til de Udeladtkrav, der hviler på en licens-tager til KPMG-brandet. KPMG Virksomhed 2 påser således ikke, at f.eks. de advokatetiske regler er iagttaget, og at advokaterne og fuldmægtige gennemfører korrekt og tilstrækkelig obligatorisk undervisning.

Outsourcingen giver ikke KPMG Virksomhed 2 adgang til eller mulighed for at påvirke KPMG Laws udøvelse af advokathvervet i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klienters tarv tilsiger.

Særligt om KPMG Udenlandsk virksomhed 2 (KPMG-netværket)
KPMG-netværket er ikke involveret i forhold til den konkrete rådgiv-ning af advokatfirmaets klienter, hvorom ubetinget tavshedspligt (ube-stridt) iagttages. I forhold til klienter består KPMG-netværkets involve-ring i at sikre, at KPMG Law lever op til brandets høje kvalitetskrav. KPMGUdenlandsk virksomhed 2 giver via netværket KPMG Law en platform, hvorefter KPMG Law altid kan trække på værktøjer og viden på højeste niveau, således at rådgivningen afspejler det globalt høje niveau, der kendetegner KP-MG-netværket.

Advokatrådet problematiserer aftalerne "ud fra en samlet helhedsbe-tragtning" uden dog at forholde sig til, på hvilke punkter disse skulle påvirke advokaternes uafhængige rådgivning over for klienterne, altså varetagelsen af klientens tarv.

Det skal noteres, at aftalerne regulerer medlemskab af et netværk for aktuelt 650 kontorer i 147 forskellige lande. Et synspunkt om, at KPMG Udenlandsk virksomhed 2 via aftalerne kan påvirke uafhængighed og integritet i de 650 kontorer er ikke overbevisende, hvilket antageligvis er årsagen til rådets simplificerede og misvisende illustration af netværket, hvori ale-

ne tre medlemsfirmaer indgår, og hvorved det forkert indikeres, at advokatfirmaet indgår i en koncernstruktur.

KPMG-governancestrukturen gengivet i klageskriftet er også uden re-levans for KPMG Laws uafhængighed og varetagelse af klienthensyn og i øvrigt ikke usædvanlig i netværk, som andre danske advokatfir-maer indgår i. Det skal understreges, at KPMG Law intet kritisabelt ser ved de danske advokatfirmaer, der drives under internationale brands, men KPMG Law anser den negative særbehandling, som KPMG Law af gennemskuelige grunde udsættes for, for at være kritisabel og uden rod i hensynet til klienterne.

Det samlede aftalekompleks
Advokat René Offersen har bestridt, at den af Advokatrådet (i anklage-skriftet) udarbejdede illustration af KPMG Laws placering i KPMG-netværket bidrager til oplysning af sagen. Der ville kunne laves en til-svarende illustration for internationale law firms og advokatnetværk.

Advokatrådets nye illustrationer (i replikken) er ligeledes misvisende. Der er tale om samarbejde mellem uafhængige medlemsfirmaer, og en korrekt illustration vil ikke afspejle et hierarki, men samarbejde mellem uafhængige medlemsfirmaer i mere end 146 lande.

Advokat René Offersen har supplerende oplyst, at den fremlagte Udeladtaftale *("Udeladt Agreement")* er indgået med KPMG Udenlandsk virksomhed 2. KPMGUdenlandsk virksomhed 2 har til funktion at udvikle brandstrategi, forbedre KPMG-brandet og brandidentiteten og føre tilsyn med beskyt-telse mod risici for brandet, herunder godkende KPMG-politikker til understøttelse af brandet. Det er fremhævet, at KPMG Law ved aftalen forpligter sig til at overholde KPMG-Udeladt og "Udeladt". De generelle vilkår, som KPMG Law har forpligtet sig til at overholde, er afgrænset af det forbehold, der følger af aftalens pkt.
2.3.5. Klausulen er nødvendig og relevant i et aftalekompleks, som dækker 147 forskellige lande, da aftalegrundlaget i modsat fald ikke kan signeres i netværket. Klausulen skal derfor i sagens natur tages for pålydende og er altså også de facto bragt i anvendelse af KPMG Law med accept fra netværket. Dette skete dels ved advokatfirmaets indtræ-den i netværket, dels i forbindelse med Projekt-aftalens indgåelse.

Endvidere har advokat René Offersen oplyst, at Udenlandsk virksomhed 3 er blevet inkorporeret som et Udeladt med be-grænset ansvar til at huse Udeladt. KPMGI har til funktion af levere samme type tjenester og produkter, som KPMG før Projekt leverede til KPMG-netværket, som f.eks. Udeladt.

I relation til den fremlagte Udeladtaftale *("Udeladt Agreement – Udeladt")* har advokat René Offersen bl.a. anført, at det fremgår af afta-len, at formålet er at beskytte brandet KPMG. Aftalen pålægger KPMG Law at overholde de med KPMG-brandet forbundne Udeladtstandar-der, ligesom aftalen regulerer og beskytter de Udeladt knyttet til brandet. Aftalens artikel 3.2 pålægger KPMG Law at være compliant i relation til KPMG Udeladt. I af-

talens artikel 6.6 henvises til "Udeladt Agreement", hvilket er en af-tale, som KPMG Law ikke er part i, bortset fra sin tiltræden af de for-pligtelser, som en Udeladt specifikt er pålagt i denne. Denne "Udeladt Agreement" pålægger i bred forstand medlemmet at tage vare på brandet og at Udeladt.

Den fremlagte Udeladtaftale fastlægger rammerne for Udeladt til KPMG-netværket mod medlemmernes Udeladt herfor, herunder Udeladt. "Udeladt Agree-ment" fastsætter endvidereUdeladt. "Udeladt Agree-ment" henviser til Udeladt Agreement. KPMG Law er ikke medlem og har ikke tiltrådt aftalen som medlem, men har som part påtaget sig de forpligtelser, som Udeladt specifikt er pålagt i denne. End-videre har advokat René Offersen oplyst, at Udeladt fortsat eksisterer og Udeladt KPMG-varemærker og Udeladt, som også fortsat licenseres direkte eller indirekte til medlemsvirksomheder Udeladt.

Det bestrides i øvrigt, at aftalekomplekset skulle gøre KPMG Law for-retningsmæssigt, økonomisk og organisatorisk afhængig af KPMG-netværket. KPMG Law havde i sit første regnskabsår på 11 måneder en bruttofortjeneste på Udeladt, hvilket blev skabt af tre partnere, hvoraf de to kom til henholdsvis den 1. juni 2020 og den 1. juli 2020. Udeladt af omsætningen kom fra KPMG-netværket. KPMG-brandet er afgjort en attraktiv platform, men selskabet bag KPMG Law er som forretning ikke afhængig af KPMG-netværket. Det skal tages i betragtning, at der utvivlsomt også er relationer, der afstår fra at anbefale selskabet og det-tes advokater på grund af deltagelsen i KPMG-netværket.

Aftalevilkår, sanktioner og udtrædelse
Advokatrådet har i replikken anført, at Udeladtaftalen og Udeladtaftalen med KPMG Virksomhed 2 gør overholdelse af hele KPMG-aftalekomplekset til et vilkår for KPMG Law Advokatfirma, og Udeladt med overholdelsen af KPMG-aftalekomplekset er lagt hos Virksomhed 2. KPMG Virksomhed 2 Udeladt, jf. bilag T, pkt. 3.4. Det fremgår indledningsvis af pkt. 3.1, at compliance med de danske advokatetiske regler ikke i denne henseende må overtrædes, og at for-pligtelsen over for KPMG alene gælder i det omfang, dette er foreneligt med retsplejelovens regler (*"provided that KPMG Law's obligation under the law and as lawyers' position and independency are not compromised* ").

Virksomhed 2 har ikke som antaget af Advokatrådet fået tillagt den af Advokatrådet antagne kompetence Udeladt advokat-firmaet, men alene med advokatfirmaets Udeladt. Udeladt Agreement, herunder i forhold til Udeladt, påhviler KPMGUdenlandsk virksomhed 2 og kan alene finde sted un-der iagttagelse af de advokatetiske regler, hvilket udtrykkeligt er aftalt med KPMG Udenlandsk virksomhed 2, jf. bilag 11 og 17.

Det bestrides, at KPMG Law har afgivet "en betydelig kompetence" til KPMG-netværket.

Kompetencen består retvisende i, at Udeladt". Bestemmelsen giver en retligt afgrænset kompeten-ce, der tilmed skal forstås i lyset af KPMG-netværkets globale natur. Hertil kommer, at Udeladt er sammensat af Udeladt fra Udeladt i netværket. Udeladt er dermed et organ, som træ-der sammen lejlighedsvist og ikke et organ, der – hvilket Advokatrådet synes at indikere – træffer beslutninger i stort omfang.

KPMG Law Danmark har ikke fortabt sin uafhængighed og integritet, fordi KPMG Law Danmark i klienternes interesse har forpligtet sig til at præstere ydelser, der opfylder globale Udeladt Agre-ement – Udeladt) blandt de bedste rådgivere. Bestemmelsen retter sig ikke konkret mod KPMG Law, men mod det globale netværk.

KPMG Law har understreget over for KPMG Udenlandsk virksomhed 2, at adgangen til at Udeladt er undergivet visse begrænsninger henset til de danske advokatetiske regler, og disse for-behold indgår som integrerede dele af aftalegrundlaget, jf. bilag 11 og 17. Det er også ubestridt, at Udeladt sker under iagttagelse af kravene til advokaters fortrolighed.

Advokatrådet har problematiseret, at KPMG Law Danmark skal tilveje-bringe rimelig "supporting evidence" Udeladt. Denne for en professionel advokatvirksomhed beskedne forpligtelse giver heller ikke risiko for, at KPMG Law har fortabt sin uafhængighed eller integritet.

Endelig har Advokatrådet om forpligtelserne til at overholde Udeladt fremhævet, at der hos KPMG Law Danmark, som hos an-dre deltagere i netværket, efter Udeladt Agreement, pkt. 2.6.4, af Udeladt kan blive Udeladt. Be-stemmelsen, som giver KPMG Udenlandsk virksomhed 2 denne adgang, er nødven-dig for at sikre adgang til en prompte reaktion, hvis et firma i netværket eksponerer netværket for en risiko, som kan være ødelæggende for brandet. Bestemmelsen er således i alle netværksmedlemmers interes-ser.

Forretningsmæssig og administrativ binding
Ifølge Advokatrådet placerer Udeladt Agreement KPMG Virksomhed 2 centralt i det samlede aftalekompleks. Som det også fremgår af svar-skriftet, har KPMG Law indgået aftalen om anvendelsen af Udeladt med KPMG Virksomhed 2, der har denne ret ifølge sin aftale med KPMG Udenlandsk virksomhed 2. Den nærmere regulering fremgår ikke af Udeladt Agreement, men af Udeladt Agreement. De eneste selvstændige for-pligtelser, der kan udledes af Udeladt Agreement, er en samar-bejdsforpligtelse omkring klienter, der efter sit indhold ikke giver over-vejelser i forhold til de advokatetiske regler.

Advokatrådet har anført, at Udeladt Agreement gør KPMG Virksomhed 2 direkte ansvarlig for KPMG Laws overholdelse af Udeladt.

Det fremgår af aftalen, at advokatfirmaet skal nedsætte sit Udeladt, og advokatfirmaet er også selv ansvarlig for complian-ce med KPMG-Udeladt, jf. pkt 3.1. Det er således også forkert, når Ad-vokatrådet ved sin gengivelse af pkt. 3.2 (Udeladt) har anført, at KPMG Law har outsourcet sine "administrative forhold" til KPMG Virksomhed 2. I Udeladt Agreement, pkt. 3.2, konstateres det blot, at KPMG Virksomhed 2 som "Udeladt" er Udeladt. Dette – i øvrigt almindelige princip – er ikke knæsat for at regulere KPMG Law og KPMG Virksomhed 2, men udgør et generelt globalt princip i KPMG Udeladt Agreement.

Vedrørende lejeforholdet omtalt i replikken, side 7, fastslår Udeladt Agreement, at KPMG Virksomhed 2 er forpligtet til at udleje kontor og påtage sig administrative outsourcingforpligtelser mod betaling. Der fremgår endvidere af aftalens pkt. 2.1, at der skal være tale om *"separate and lockable offices",* samt at der skal ske betaling herfor. Der er på denne baggrund indgået en opsigelig lejeaftale mellem KPMG Law og KPMG Virksomhed 2, jf. også årsregnskabet, hvor det fremgår, at *"Selskabet har ind-gået huslejekontrakter, der har en uopsigelighed på 3 måneder. Huslejeforplig-telse på uopsigelighed pr. 31. december 2020 udgør 111 t.kr."*

KPMG Law har egne selvstændige it-systemer til sagsarkivering samt tidsregistrering, fakturering mv. Ingen uden for advokatfirmaet, her-under i KPMG-netværket, har adgang til advokatfirmaets sagsakter.

Selskabet har outsourcet Udeladt til KPMG Virksomhed 2, hvor advo-katfirmaets it-systemer ligger på servere, der virtuelt er adskilt fra KP-MG Virksomhed 2's egne, jf. også advokatfirmaets redegørelse til Advokatrå-det af 23. marts 2020. Aftalerne om Udeladt mellem KPMG Law og KPMG Virksomhed 2 er indgået på almindelige kommercielle vilkår og omfatter ingen form for skjult vederlag for sublicensen. Der er helt sædvanligt i branchen, at mindre advokatfir-maer outsourcer disse ydelser, hvilket også afspejles i Danske Advoka-ters medlemsservice. F.eks. har Advokatfirma også outsourcet alle sine IT, finans- og bogføringsaktiviteter.

Udeladt Agreement giver KPMG Law Advokatfirma ret, men ikke pligt, til at leje kontorlokaler og outsource visse administrative funktioner i KPMG Virksomhed 2. Det er således forkert, når Advokatrådet i replikken angiver, at advokatfirmaet er forpligtet til at leje kontor hos KPMG Virksomhed 2 og til at lade KPMG Virksomhed 2 stå for Udeladt.

Rådighed og succession

Advokatrådet har fremhævet, at der efter Udeladt Agreement gæl-der en begrænsning af KPMG Laws og dettes ejeres ret til at råde over partnerskabsandelene, fordi udtrædende partneres andele skal tilbage-føres til KPMG Law, eller hvem KPMG Law måtte bestemme, ligesom der er rådighedsbegrænsninger ved skilsmisse og død. Det anførte ville i det store hele være gældende uden udtrykkelig bestemmelse som føl-ge af retsplejelovens kapitel 12 – og der findes vist ingen advokatvirk-somheder, hvor en partner frit og uden inddragelse af partnerne kan overdrage sin ejerandel i advokatvirksomheden til tredjemand.

Udeladt

Konkurrencehensyn
Advokatrådet har ført retssag mod et dansk advokatfirma på grund af advokatfirmaets deltagelse i Arthur Andersen-netværket, jf. UfR 1996.729 SS. I Arthur Andersen-sagen gjorde Advokatrådet gældende: *"Sagsøgtes anvendelse af navnet [Arthur Andersen] og logoet er endelig i strid med god markedsføringsskik, jfr. markedsføringslovens §1, idet det sagsøgte selskab ved at benytte et navn, hvortil der er knyttet en betydelig goodwill, der ikke tilkommer advokatselskabet, skaffer sig en uberettiget konkurrencefordel overfor andre advokatfirmaer.* ".

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens rapport fra januar 2021 og de deri fremkomne forslag til dereguleringen af advokatområdet er uden rele-vans for klagesagen, eftersom KPMG Law er etableret og 100% ejet af advokater, der arbejder i firmaet. Advokatfirmaet og partnerne nyder i øvrigt (ligesom andre danske advokater) kommerciel fordel af de høje indgangsbarrierer, der er på det danske advokatmarked, jf. Konkurren-ce- og Forbrugerstyrelsens rapport.

Sammenligningen med internationale advokatnetværk
Konsekvensen af Advokatrådets standpunkt i denne sag er, at andre danskejede og -kontrollerede advokatfirmaer ikke kan indgå i netværk med internationale licensaftaler med dertilhørende boards, regulations and policies. Det skal understreges, at KPMG Law intet kritisabelt ser ved de danske advokatfirmaer, der drives under internationale brands, men KPMG Law anser den negative særbehandling, som KPMG Law af gennemskuelige grunde udsættes for, for at være kritisabel og uden rod i hensynet til klienterne.

Sammenfatning

Det er ikke rigtigt, at KPMG Law Advokatfirma har *"bragt sig i et sådant i realiteten altomfattende afhængighedsforhold til KPMG".* KPMG Law kan opsige aftalen og videreføre selskabet i eget navn med sit klientel. Til-svarende kan de enkelte advokater beslutte at videreføre deres advo-katvirksomhed i andet regi, herunder personligt. De faktiske forhold giver intet belæg for Advokatrådets udsagn *"de indklagedes rent formelle ejerskab".* KPMG Law er 100 % ejet af danske advokater, der udgør le-delsen og deler overskuddet efter de for partnerselskaber gældende regler. Partnernes ejerskab til KPMG Law adskiller sig ikke fra, hvad der gælder i andre danske partnerskaber.

Udeladt og har til støtte herfor bl.a. gjort gældende, at de aftaler, som advokatfirmaet har indgået, hverken har eller er eg-nede til at påvirke deres uafhængighed i forholdet over for deres klien-ter. Aftalerne understøtter derimod, at de som dansk beskikkede advo-kater i overensstemmelse med klienternes forventninger ved valget af KPMG-brandet yder høj kvalitet i rådgivningen og leverer en etisk og juridisk korrekt ydelse. Reguleringen sikrer rammerne og platformen for brandet og samarbejdet under dette, men influerer og påvirker ikke deres konkrete klientrelation og rådgivning, som de øvrige medlemmer af netværket i sagens natur ikke har indsigt i, idet de i overensstemmel-se med de advokatetiske regler er underlagt tavshedspligt og fungerer som klientens betroede rådgivere.

Advokatrådet har ikke påvist en bestemmelse, som indebærer kom-promittering af deres uafhængighed i rådgivningen af klienterne. Alle-rede fordi en sådan ikke eksisterer, eftersom KPMG-reguleringen netop er bygget op om at understøtte brandets troværdighed, etik og kvalitet.

Advokatfirmaet, og de som danske advokater, influerer og påvirker heller ikke sagsbehandlingen i de andre medlemsfirmaer i KPMG-netværket.

Advokatrådet har ikke på noget tidspunkt gjort sig synbare overvejelser om, hvordan og på hvilke punkter reguleringen i KPMG-netværket konkret kan påvirke deres varetagelse af deres klienters tarv og repræ-sentation af disse på en måde, der er uforenelig med de advokatetiske regler. Advokatrådet har så vidt ses fortsat heller ikke gjort gældende, at reguleringen i negativ retning påvirker varetagelsen af deres advo-kathverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klienternes tarv tilsiger.

Advokatfirmaet, og de som advokater, har da heller ikke på noget tids-punkt modtaget nogen klage fra klienter vedrørende uafhængighed. Deres klienter er hovedsageligt danske og internationale koncerner, der efterspørger advokatrepræsentation i tvister vedrørende kompleks, in-ternational skatteret og EU-toldret, rådgivning i forbindelse med multi-lateral løsning af dobbeltbeskatningssager under gensidig aftaleproce-dure (Mutual Agreement Procedure) mv. Adgangen til viden og tools muliggør en endnu bedre varetagelse af klienternes interesser end langt

hovedparten af danske advokatfirmaer har system- og netværksunder-støttelse til.

Advokatnævnets behandling:
Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 13 medlemmer.

Advokat Søren Juul gav personligt møde på vegne af Advokatrådet.

Advokat René Offersen gav personligt møde på vegne af KPMG Law.

Vidne 1 og Vidne 2 gav personligt møde.

Parterne redegjorde i det væsentlige for de synspunkter, der var gjort gældende under skriftvekslingen, og havde lejlighed til at uddybe synspunkterne.

Advokat René Offersen oplyste på vegne af KPMG Law bl.a., at de aftalemæssige forpligtelser, som selskabet har påtaget sig over for KPMG-netværket, alle er forpligtelser, der har til formål og er nødvendige for at udvikle og beskytte det globale brand. Aftalevilkårene giver ikke ri-siko for kompromittering af advokatrådgivningen til klienterne. Advo-katrådets anklage mod KPMG Law er funderet i generelle betragtninger om beskyttelse af advokaters uafhængighed og integritet af hensyn til klienterne. Ledelsen i KPMG Law består udelukkende af advokater, og beslutningskompetencen ligger både formelt og reelt hos advokaterne. Herunder kan de frit forlade KPMG-netværket og servicere klienter under andet navn. Advokatrådet har ikke påvist konkrete forhold eller identificeret konkrete overtrædelser af retsplejelovens bestemmelser. Anklageskriftet hviler reelt på en antagelse hos Advokatrådet om, at der nok med tiden vil vise sig overtrædelser af konkrete forhold som følge af deltagelsen i KPMG-netværket. Hverken advokat Vidne 1 eller advokat Vidne 2 eller nogen anden advokat i KPMG Law kommer gennem handling eller ved undladelse til at acceptere en rets-stridig policy, retsstridig beslutning eller andet fra KPMG-netværket, herunder Udeladt, jf. bl.a. Udeladt Agreement pkt. 13 og Udeladt Agreement pkt. 2.3.5. Advokatrådets sag hænger ikke sammen og efterlader tvivl om, hvad der er Advokatrådets egentlige dagsorden bag denne sag.

Advokat Vidne 1 oplyste supplerende, at hun i foråret 2020 tog initiativ til afholdelse af et møde med Advokatrådets sekretariat med henblik på at komme rygtedannelser til livs på baggrund af det nyetab-lerede KPMG Law. KPMG-netværket i Danmark består af tre selskaber henholdsvis revision, skatterådgivning og legal, som alle er selvstændi-ge selskaber, og hvor der ikke er nogen ejermæssige sammenfald. KP-MG Law har gennem aftalen med KPMG Virksomhed 2 fået Udeladt til at udøve advokatvirksomhed i Danmark. Når en partner udtræder af KPMG Law – som det konkret var tilfældet med Advokat 1 i december 2021 – tager advokaten sine egne sager med. I forbindelse med kontrolsagen fremkom KPMG Law med en række rede-gørelser, ligesom der var flere drøftelser med Advokatrådets sekretari-at, hvorunder KPMG Law bl.a. i forbindelse med den tredje redegørelse

gentog, at de advokatetiske regler i Danmark havde forrang. Der er en Udeladt, som ikke er fremlagt for Advokatrådet, men KPMG Law har tilbudt Advokatrådets sekretariat at gennemse disse i et lukket da-tarum.

Advokat Vidne 2 oplyste supplerende, at der i forhold til spørgsmålet om det grundlæggende princip om "fortrolighed" ikke er nogen forskel på, hvordan dette håndteres hos KPMG Law og hos andre advokatkon-torer. I forbindelse med sagsoprettelse sker dette via Udeladt, hvor klientens navn, modpartens navn og sagsområ-det (overordnede tema) registreres. Systemet, der er baseret på offentli-ge kilder, melder herefter tilbage og "flager", om der er høj eller lav risi-ko (farvekode) for at "onboarde" en klient. Inden registreringen i syste-met skal klienten Udeladt give samtykke til, at disse oplysninger registreres. Klienten skal også på forhånd give samtykke til, at der foretages Udeladt. KPMG Law er i den forbindel-se underlagt Udeladt, som udføres af en KPMG-medarbejder fra KPMG Virksomhed 2, da KPMG er for små til selv at udføre dette, men op-gaven kunne i princippet udføres af KPMG Law selv. En medarbejder fra KPMG Virksomhed 2 får herved adgang til fortrolige oplysninger. Der er tale om Udeladt, hvilket bl.a. bidrager til fagligheden. Det er su-verænt KPMG Law, som beslutter, om en klient skal "onboardes".

Advokat Vidne 1 og advokat Vidne 2 oplyste afslutningsvist, at baggrunden for deres indtræden i KPMG-netværket var, at der bl.a. er tale om et stærkt brand og netværk i forhold til deres respektive spe-cialer inden for det skatteretlige område.

Advokat Søren Juul oplyste supplerende på vegne af Advokatrådet, at det ikke er afgørende for bedømmelse af sagen, om en enkelt bestem-melse i det fremlagte aftalegrundlag er i strid med god advokatskik, men at det er det samlede aftalegrundlag, som er afgørende for, om de indklagede har bevaret deres uafhængighed. I den forbindelse skal der ikke ses på det formelle ejerskab, men på realiteten, hvor KPMG har en international strategi om at brande sig selv ved at yde advokatydelser. Et revisionsselskabs juridiske bistand er ikke i sig selv et problem, men det er advokatbrandet og den værdi, der ligger deri, som vil lide skade, hvorved advokattitlen vil blive eroderet. Hertil kommer, at revisorer i modsætning til advokater ikke skal varetage klientens interesser. I afta-legrundlaget henvises til en række policies, som KPMG Law på trods af Advokatrådets opfordring ikke har fremlagt, hvilket bør indgå i Advo-katnævnets bedømmelse.

Nævnets afgørelse og begrundelse:
Advokatnævnet lægger som ubestridt til grund, at KPMG Law er ejet af danske advokater, jf. betingelsen i retsplejelovens § 124.

Et flertal på 11 medlemmer finder, at det på baggrund af de for Advo-katnævnet foreliggende oplysninger, kan lægges det til grund, at KP-MG Law indgår i et aftalekompleks med en række juridiske enheder i KPMG-netværket, hvorunder der bl.a. indgår en Udeladtaftale, som fastsætter vilkårene for KPMG Laws anvendelse af KPMG's navn og brand, en Udeladtaftale, som forpligter KPMG Law til at overholde

KPMG's Udeladt, herunder de til enhver tid gældende KPMG-Udeladt, og en Udeladtaftale, som fastlægger rammerne for serviceydelser gennem KPMG-netværket samt Udeladt. Det bemærkes, at der for nogle af aftalerne i aftalekomplekset er gensidighed, hvorved ind-gåelse af en aftale er en forudsætning for en anden. Endvidere lægges det til grand, at KPMG Law i medfør af aftalekomplekset – og som op-lyst af de indklagede – bl.a. har pligt til at dele oplysninger om navne på klienter og modparter, og at KPMG Law i forbindelse med sagsop-rettelse er underlagt KPMG Udeladt.

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer overens med god advokatskik. En advokat skal ved sin repræsentation af en klient og ved sin fremtræden iagttage for-trolighed samt bevare sin uafhængighed og integritet.

Disse medlemmer finder, at de indklagede efter en vurdering af det samlede aftalekompleks reelt har bragt sig i et sådant forhold til KPMG, at der er er risiko for, at de indklagede på trods af det formelle ejerskab ikke lever op til kravene om fornøden uafhængighed og integritet.

Det kan ikke føre til andet resultat, at det, som anført af de indklagede, fremgår af aftalekomplekset, at den advokatregulatoriske regulering er præceptiv, herunder at KPMG Law ikke er forpligtet af bestemmelser i aftalerne, hvis en bestemmelse måtte stride mod de danske advokateti-ske regler.

På denne baggrund finder disse medlemmer, at de indklagede har tilsi-desat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1. Det bemærkes, at tilsidesættelsen af god advokatskik for så vidt angår advokat Vidne 2 først kan regnes fra det tidspunkt, hvor hun indtrådte som partner i KPMG Law, og at tilsidesættelsen af god advokatskik for så vidt angår Advokat 1 først kan regnes fra det tidspunkt, hvor han indtrådte som partner i KPMG Law og til det tidspunkt, hvor han udtrådte.

Et mindretal på 2 medlemmer finder, at Advokatrådet ikke i tilstrække-ligt omfang har godtgjort, at det fremlagte aftalegrundlag mellem KP-MG Law og juridiske enheder i KPMG-netværket, skulle indebære eller have indebåret, at de indklagede advokater og KPMG Law ikke er eller har været uafhængige i forholdet over for deres klienter jf. retspleje-lovens § 126, stk. 1, hvorefter en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet, således at de indklagede dømmes for at have tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Sanktionsfastsættelse

Advokatnævnet pålægger på denne baggrund i medfør af retspleje-lovens § 147 c, stk. 1, KPMG Law, advokat Vidne 1, Advokat 1 og advokat Vidne 2 Udeladt, hvor-ved det bemærkes, at nævnet ikke finder grundlag for at pålægge en skærpet bøde som påstået af Advokatrådet.

…"

Nærmere om aftalegrundlaget
Af Udeladtaftalen (Udeladt Agreement) indgået med virkning fra den 20. februar 2020 mellem KPMG Virksomhed 2 (herefter KPMG Virksomhed 2), Virksomhed ApS (senere KPMG Law Advokatfirma P/S – herefter benævnt KPMG Law) og KPMG Udenlandsk virksomhed 1 fremgår bl.a. følgende:

Udeladt

1.
Udeladt

Udeladt

2.
Udeladt

b.
Udeladt

c.
Udeladt

3.
Udeladt

c.
Udeladt

e.
Udeladt

4.
Udeladt

g.
Udeladt

h.
Udeladt

5. Udeladt

a.
Udeladt

Udeladt

b. Udeladt

c. Udeladt

d. Udeladt

e. Udeladt

f. Udeladt

g. Udeladt

Udeladt

h.
Udeladt

i.
Udeladt

j.
Udeladt

7. Udeladt

a.
Udeladt

c.
Udeladt

e.
Udeladt

(iv)
Udeladt

11. Udeladt

a.
Udeladt

Af Udeladtaftalen (Udeladt Agreement) mellem KPMG Law og KPMG Udenlandsk virksomhed 1, der ligeledes blev indgået med virkning fra den 20. februar 2020, fremgår bl.a.:

Udeladt

2 Udeladt

(a)
Udeladt

(i) Udeladt
(ii) Udeladt
(iii) Udeladt

(b)
Udeladt

(c)
Udeladt

(d)
Udeladt

(e)
Udeladt

11 Udeladt

(a)
Udeladt

(b)
Udeladt

(c)
Udeladt

(i) Udeladt
(ii) Udeladt

12 Udeladt

(a)
Udeladt

(i) Udeladt
(ii)

Udeladt

(b)
Udeladt

(f)
Udeladt

17 Udeladt

Udeladt

Som omtalt i Advokatnævnets kendelse tog KPMG Law ved brev til KPMG Udenlandsk virksomhed 1 af 17. februar 2020 forbehold for dele af bestemmelser-ne i Udeladtaftalen. Af brevet fremgår bl.a.:

Udeladt

Udeladt

Udeladt

- bUdeladt
- Udeladt
- Udeladt
- Udeladt

Udeladt

Af Udeladtaftalen (Udeladt Agreement) indgået mellem KPMG Law og KPMG Virksomhed 2 den 21. februar 2020 fremgår bl.a.:

" 3. Udeladt

3.1
Udeladt

3.2
Udeladt

3.3
Udeladt

Udeladt

3.4
Udeladt

3.5
Udeladt

3.6
Udeladt
…

5. Udeladt

5.1
Udeladt

5.2
Udeladt

5.3
Udeladt

Af den samtidig indgåede Udeladtaftale (Udeladt Agreement) mellem parterne i samarbejdsaftalen fremgår bl.a.:

" 1
Udeladt

1.4
Udeladt

3
Udeladt

3.3
Udeladt

3.4
Udeladt

4 Udeladt

4.1
Udeladt

5 Udeladt

5.1
Udeladt

KPMG Law og KPMG Virksomhed 2 indgik med virkning fra den 21. februar 2020 endvidere "Aftale om outsourcing af funktioner vedrørende Udeladt . Af aftalen fremgår bl.a.:

" 1 Udeladt

1.1
Udeladt

1.2
Udeladt

3 Udeladt

3.1 Udeladt

3.1.1
Udeladt

3.2 Udeladt

3.2.1
Udeladt

4 Udeladt

Udeladt
…

5 Udeladt

5.1
Udeladt

5.2
Udeladt

5.3
Udeladt

16 Udeladt

16.1
Udeladt

16.2
Udeladt

16.3
Udeladt

16.4
Udeladt

Udeladt

Af et tillæg til aftalen fremgår nærmere hvilke tjenester mv., som KPMG Virksomhed 2 skulle levere til KPMG Law. Det fremgår heraf bl.a., at aftalen ikke omfatter mobiltelefon og hjemmeinternet, licenser til Maconomy og GetOrganized samt software, hardware og tjenester, som ikke stilles til rådighed for KPMG Virksomhed 2 medarbejdere. Det er oplyst for landsretten, at Maconomy og GetOr-ganized indeholder klientfølsomme oplysninger.

Som omtalt i Advokatnævnets kendelse blev der i oktober 2020 under overskrif-ten "Projekt" gennemført en omorganisering af KPMG-netværket, hvor-ved enhederne KPMG Udenlandsk virksomhed 2 (herefter Udenlandsk virksomhed 2) og KPMG Udenlandsk virksomhed 3 (herefter Udenlandsk virksomhed 3) blev etableret. I den forbindelse blev der med virkning fra Dato indgået en ny Udeladtaftale mellem KPMG Law og KPMG Udenlandsk virksomhed 1 (Udeladt Agreement – Udeladt), som erstattede den tidligere Udeladtaftale. Af aftalen fremgår bl.a.:

Udeladt
…

(C)
Udeladt
…

(F)
Udeladt

(G)
Udeladt

(H)
Udeladt

(I)
Udeladt

(J)
Udeladt
…

1 Udeladt
1.1 Udeladt
…

Udeladt
…

Udeladt
…

2 Udeladt

2.1
Udeladt

2.1.1
Udeladt

2.1.2
Udeladt

2.2 Udeladt

2.2.1
Udeladt

2.2.2
Udeladt

2.3
Udeladt

3.2 Udeladt
…

3.2.3
Udeladt

3.2.4
Udeladt

4 Udeladt

4.1
Udeladt

Udeladt

4.2
Udeladt

4.3
Udeladt

4.4
Udeladt

7
Udeladt

7.3 Udeladt

7.3.1
Udeladt

7.3.2
Udeladt

Udeladt

13 Udeladt

13.1 Udeladt

13.2 Udeladt

13.2.1 Udeladt

13.2.2 Udeladt

13.2.3 Udeladt

13.2.4 Udeladt

13.3 Udeladt

13.3.1 Udeladt

13.3.2 Udeladt

(i) Udeladt

Udeladt

(ii) Udeladt

13.4 Udeladt

13.5 Udeladt

13.6 Udeladt

13.6.1 Udeladt

13.6.2 Udeladt

13.6.3 Udeladt

13.7 Udeladt

Udeladt

13.8
Udeladt

13.9
Udeladt

16 Udeladt
...

16.13 Udeladt

16.13.1
Udeladt

16.13.2
Udeladt

16.13.3 Udeladt

(i)
Udeladt

(ii) Udeladt

16.13.4
Udeladt

Udeladt

Af den samtidig indgåede Udeladtaftale (Udeladt Agreement) mellem KPMG Law, KPMG Virksomhed 2 og KPMGUdenlandsk virksomhed 2, som indeholder en definition af "Ap-plicable Rules" svarende til Udeladtaftalen, fremgår herudover bl.a.:

" 2 Udeladt

Udeladt

2.2 Udeladt

2.2.1
Udeladt

2.2.3
Udeladt

2.3
Udeladt

2.3.5
Udeladt

2.6 Udeladt

2.6.1 Udeladt

(a)
Udeladt

(b) a
Udeladt

Udeladt

…

4 Udeladt

4.1 Udeladt

Udeladt

4.2 Udeladt

4.2.1
Udeladt

(a)
Udeladt

(b) Udeladt

(I)
Udeladt

(II)
Udeladt

4.3 Udeladt

4.3.1
Udeladt

4.3.3
Udeladt

5
Udeladt

5.1.1
Udeladt

5.1.5

Udeladt

8
Udeladt

8.13 Udeladt

8.13.1
Udeladt

8.13.2
Udeladt

8.13.3 Udeladt

(a)
Udeladt

(b) Udeladt

8.13.4
Udeladt

Der blev endvidere med virkning fra Dato indgået en ny Udeladtaftale (Udeladt Agreement) mellem KPMG Law, KPMG Virksomhed 2 og KPMGUdenlandsk virksomhed 3, som indeholder en definition af "Applicable Rules" svarende til Udeladtaftalen, og hvoraf herudover fremgår bl.a.:

Udeladt

(A)
Udeladt

Udeladt

(B)
Udeladt

2 Udeladt

2.1
Udeladt

2.1.1
Udeladt

2.1.2
Udeladt

2.1.3 Udeladt
…

3 Udeladt

3.1 Udeladt

3.1.1
Udeladt

12 Udeladt

12.1
Udeladt

Udeladt

14 Udeladt

14.1 Firm Audit

14.1.1 Udeladt

(i) Udeladt

(ii) Udeladt

14.1.2 Udeladt

14.1.3 Udeladt

21 Udeladt

21.16 Udeladt

21.16.1 Udeladt

Udeladt

21.16.4
Udeladt

Udeladt

Udeladt

1 Virksomhed 1

1.1 Udeladt

1.1.1
Udeladt

1.1.2

Udeladt

4.1
Udeladt

4.1.1
Udeladt

4.4
Udeladt

4.5
Udeladt

4.5.1 Udeladt

(i) Udeladt

(ii) Udeladt"

Ved brev af 29. juni 2020 fra KPMG Law til KPMG Virksomhed 2 tog KPMG Law forbehold over for dele af det reviderede aftalegrundlag under "Projekt" . Af brevet fremgår:

" Projekt

Udeladt

Udeladt

1 Udeladt

Udeladt

Udeladt

Udeladt

Udeladt

Udeladt

- Udeladt
- Udeladt
- Udeladt
- Udeladt
- Udeladt

Udeladt

2 Udeladt

Udeladt

2.1 Udeladt

Udeladt

Udeladt

2.2 Udeladt

> Udeladt
>
> Udeladt
>
> Please confirm the above."

Bestyrelsesformanden samt en partner for KPMG Virksomhed 2 har ved deres underskrifter af 30. juni 2020 på vegne af KPMG Virksomhed 2 bekræftet indholdet af brevet.

Ved brev af 9. september 2020 til KPMG Virksomhed 2 fulgte KPMG Law op på brevet af 29. juni 2020. Af brevet fremgår bl.a.:

> **Udeladt**
>
> Udeladt
>
> Udeladt
>
> Udeladt
>
> Udeladt
>
> - Udeladt

- Udeladt
- Udeladt

Udeladt

Udeladt

Udeladt

Udeladt

En partner fra KPMG Virksomhed 2 har ved sin underskrift af den 9. september 2020 bekræftet brevet.

I et brev af 28. september 2020 til KPMGUdenlandsk virksomhed 2 tog KPMG Law forbehold over for dele af deltagelsesaftalen omfattet af "Projekt" . Af brevet fremgår:

Udeladt

Udeladt

Udeladt

Udeladt

Udeladt

Udeladt

- Udeladt
- Udeladt
- Udeladt
- Udeladt

Udeladt

I forlængelse af Advokatnævnets kendelse af 9. juni 2022 opsagde KPMG Law ved mail af 29. juni 2022 Udeladtaftalen og Udeladtaftalen med KP-MG Virksomhed 2.

Ved brev af 15. august 2022 til KPMG Virksomhed 2 tog KPMG Law endvidere en række forbehold i forhold til Udeladtaftalen under henvisning til punkt 4-10, 13 og 16-20 i Advokatrådets skrivelse af 24. august 2020. Punkterne er gengivet i Advokatnævnets kendelse.

Øvrige oplysninger
Der er for landsretten ligesom for Advokatnævnet fremlagt en række avisartik-ler, ligesom der er fremlagt udskrifter fra hjemmesider og diverse rapporter mv. fra danske advokatselskaber, som indgår i netværkssamarbejder, herunder fra DLA Piper, Bird & Bird, Advodan samt Ret&Råd.

Forklaringer
Vidne 1 og Vidne 2 har afgivet forklaring.

Vidne 1 har forklaret bl.a., at hun i begyndelsen af 2020 stiftede KPMG Law, hvor hun er CEO og partner. Hun havde forinden været advokat i advo-katfirmaet Kromann Reumert fra 2012 til 2020 og advokatfuldmægtig hos Kammeradvokaten. Hun har navnlig beskæftiget sig med kompliceret skatteret og EU-ret, herunder sager om transfer-pricing og international dobbeltbeskat-ning. Sagstyperne og kompleksiteten er stort set den samme i KPMG Law, og hun arbejder med den samme type klienter fra Danmark og udlandet, herunder private equity og pensionskasser.

KPMG-netværket opererer med tre licenser. Der er en licens til revision og "ad-visory" . I Danmark råder revisionsselskabet KPMG Virksomhed over denne licens. Ud over revision beskæftiger KPMG Virksomhed sig bl.a. med NewTech, der leverer IT-løsninger. De andre licenser er "tax" og "legal" , som i Danmark tilhører selska-bet KPMG Virksomhed 2. "Tax" er en skattelicens og vedrører rådgivning indenfor skatteområdet. "Legal" giver ret til at drive advokatvirksomhed. Ved Udeladtaftalen har KPMG Law overtaget "legal" -licensen fra KPMG Virksomhed 2. Der kan indenfor skatteområdet være overlap i området for den rådgivning, som er omfattet af "tax" og "legal" -licenserne, men med "tax" -licensen må man ikke drive advokatforretning. Som følge af Udeladtaftalen har KPMG Virksomhed 2 ik-ke længere licens til og må ikke drive advokatforretning.

Der er ikke sammenfald mellem ledelse eller ejerkreds i KPMG-selskaberne i Danmark. Der er tale om helt separate selskaber. Partnerne i KPMG Virksomhed består af danske revisorer og folk med anden rådgivningsbaggrund. KPMG Virksomhed havde i 2023 omkring 700 medarbejdere og en omsætning på ca. 800 mio. kr. De har kontor på Amerikakaj på Østerbro. KPMG Virksomhed kan ikke udbyde rådgivning om juridiske ydelser, hverken advokat- eller anden juridisk rådgivning. Det er ikke omfattet af deres licens.

De fire største revisionshuse på verdensplan, Deloitte, EY, PwC og KPMG, kal-des populært "The Big Four" . De andre netværk opererer med én licens, der omfatter alle ydelser. Deres licenser er således i de enkelte lande samlet i ét sel-skab, der kan tilbyde de ydelser, som partnerkredsen beslutter sig for. Hvis de vil levere legal-ydelser, kan de ansætte legal-partnere. De kan blot ikke fungere som advokater. I Danmark er f.eks. advokaterne Advokat 4 og Advokat 5 skiftet fra Kromann Reumert til EY. De kan levere de samme rådgivningsydelser, blot ikke som advokater. Som reglerne er i dag, skal en ad-vokatvirksomhed drives selvstændigt fra netværket.

KPMG Virksomhed 2 har en omsætning på Udeladt mio. kr. årligt. De tilbyder ikke juridiske ydelser ud over på skatteområdet.

KPMG Law har en eksklusiv licens til at drive "legal" i Danmark. De er organi-seret som et partnerselskab, svarende til et aktieselskab, men er skattemæssigt transparente. Selskabet er 100 % ejet af hende og advokat Vidne 2. Der er ude-lukkende advokater i selskabets ledelse. De er i øjeblikket tre advokater, to ad-vokatfuldmægtige samt en gruppe af studentermedhjælpere. Ledelsen er sam-mensat af hende som direktør og Vidne 2 som bestyrelsesformand. Der er ikke eksterne medlemmer af bestyrelsen, og det kan der heller ikke være. Besty-relsen består af selskabets tre advokater. De tager alle beslutninger sammen. De skal ikke rapportere deres beslutninger til KPMG-netværket. Der er ikke andre, som har indsigt i deres strategi mv., ligesom de ikke har indsigt i strategierne for andre selskaber i KPMG-netværket. Der er ikke noget, de skal oplyse om til de andre KPMG-selskaber i Danmark. De driver deres eget firma på daglig ba-sis. Det går fornuftigt indenfor de nuværende rammer, men de har ikke været i stand til at udvikle forretningen, mens sagen har stået på.

Internationalt består KPMG-netværket af KPMG Udenlandsk virksomhed 1, som er hjemmehørende i Schweiz. Strukturen er baseret på en andelstankegang eller en medlemsorganisation uden ejer. Der er langt over 100 medlemmer med rettigheder til brug af KPMG-navnet. KPMG Udenlandsk virksomhed 1 har ud-delegeret ansvaret for at fastsætte Udeladt til to selskaber i Land. De skal desuden efterse, at standarderne over-holdes.

Hun er bekendt med, at DLA Piper skal forelægge partnerkandidater for ledel-sen i London. Det er KPMG Law ikke forpligtet til. Det fremgik af den oprinde-lige Udeladtaftale, at de skulle konsultere Udeladt, hvis de gennemførte en fusion eller optog seniorpartnere. Det har aldrig været relevant, og de har ikke konsulteret nogen. Det gjorde de f.eks. ikke, da Advokat 1 blev optaget i partnerkredsen.

De har påtaget sig at overholde visse Udeladt. De har f.eks. forplig-tet sig til "four-eyes review" , hvilket betyder, at to partnere skal godkende f.eks. processkrifter, inden de sendes ud fra huset. Det er standarder, der skal sikre kvaliteten af deres rådgivning. Standarderne vedrører rammerne omkring råd-givningen, ikke hvordan den enkelte klient skal rådgives.

Der er ikke indgået en aftale med KPMG Virksomhed om udveksling af klienter. De har ikke drøftet dette med KPMG Virksomhed, og KPMG Virksomhed har ikke udtrykt interesse her-for. KPMG Virksomhed har relationer ud i advokatbranchen og arbejder sammen med flere advokatkontorer. KPMG Law er et meget specialiseret kontor, der ikke ville kunne dække de behov, som KPMG Virksomhed måtte have.

Henvisningsaftalen i Udeladtaftalen med KPMG Virksomhed 2 skal afspejle den oprindelige Udeladtaftale, hvoraf fremgik, at medlemsvirksomhederne i videst muligt omfang skulle henvise klienter til andre selskaber indenfor netværket. Da der i Danmark er flere licenshavere, siger den i princippet, at man skal til-stræbe at henvise til hinanden, men man er ikke forpligtet til det, og de må ger-ne henvise til andre selskaber. KPMG Law kan også selv levere skatterådgiv-ning til klienterne. Med deres nuværende omsætning er henvisningsaftalen vel-sagtens mere interessant for KPMG Law end for KPMG Virksomhed 2.

De har holdt julefrokost og sommerfest med de andre KPMG-selskaber i Dan-mark. De betaler deres egen andel af udgifterne. De inviteres af de andre sel-skaber, som ikke er forpligtet til at invitere dem. Selskaberne afholder selvsagt også adskilte arrangementer.

I efteråret 2020 trådte en ny Udeladtaftale i kraft. Ved denne delegerede KP-MG Udenlandsk virksomhed 1 ansvaret for fastsættelse af Udeladt og rammer til understøttelse af brandet til KPMGUdenlandsk virksomhed 2 Udeladt. Rammerne er generisk beskrevet og kan anvendes alle steder i netværket. Alle medlem-merne stemmer om, hvem der skal sidde i Udeladt, som har et sekretariat og en ledelse, som står for den daglige drift. De vedtager Udeladt Udeladt er den øverste instans i netværket. KPMG Law har orienteret dem om nærværende sag, men der har ikke ellers været nogen kom-munikation med Udeladt. Der har ikke været anden dialog end den, der fremgår af sagen.

KPMG Udenlandsk virksomhed 1 har endvidere delegeret ansvaret for at levere Udeladt til medlemmerne til KPMGUdenlandsk virksomhed 3, som også er ansvarlige for at sikre, at Udeladt fastsat af KPMGUdenlandsk virksomhed 2 overholdes af medlemmerne. Udeladt består f.eks. i at indkøbe Microsoft Office og andre tjenester, som medlemmerne kan bruge. På den måde skal de ikke selv indkøbe licenser mv. Der fastsættes også principper for f.eks. HR og for underleverandører.

Der tages initiativ til faglige grupper i netværket. Der er f.eks. et Udeladtnetværk til drøftelse af nye direktiver om Udeladt. De arbejder også sammen med andre advokatfirmaer i netværket. Hvis advokatfirmaet i Frankrig er involveret i en omstrukturering, som omfatter selskaber i Danmark, vil de som udgangspunkt henvise klienten til et direkte klientforhold til KPMG Law med henblik på håndtering af de danske selskaber.

KPMG-netværket er Udeladt. Der sidder ikke aktionærer eller lignende bag brandet, Udeladt. Man er medlem i et samvirke af selv-stændige firmaer. Man går ind i netværket, fordi man er af den opfattelse, at det vil være til gavn for virksomheden. Der må ikke opereres med henvisningsho-norarer. Der sker med andre ord ikke salg af kunder mellem medlemsvirksom-hederne. Det unikke tilbud i markedet er, at man kan henvise til dygtige kolle-ger i udlandet. Brandet er stærkt, fordi der er et kvalitetsløfte i det. Det stærke globale brand sælger og kan generere henvisninger mellem medlemmerne. Man får ikke del i hinandens omsætning. Der er ca. 4.000 advokater i KPMG-netværket, hvilket svarer nogenlunde til DLA Piper globalt.

Hun stiftede KPMG Law efter, at hun i en periode havde tænkt på at stifte eget advokatfirma. Fra sin tidligere ansættelse kendte hun nogle af partnerne hos KPMG Virksomhed 2, ligesom hun kendte folk fra PwC, EY m.fl. Hun havde bl.a. haft et tæt samarbejde med Person 2 fra KPMG Virksomhed 2. De indgik en af-tale om, at KPMG Virksomhed 2 Udeladt "legal" -licensen til hende. KPMG Virksomhed 2 brugte ikke legal-licensen. Hun havde ikke haft noget at gøre med KPMG Virksomhed, og de var ikke en del af dialogen omkring stiftelsen af KPMG Law. Hun kendte på daværende tidspunkt ikke nogen fra KPMG Virksomhed. Hun havde den første samtale med en partner fra KPMG Virksomhed i forbindelse med en artikel i Advokatwatch, hvor de begge var citeret.

Det var hendes indtryk, at KPMG Virksomhed 2 ville afstå "legal" -licensen, Udeladt -forretning. De ville have svært ved at rekruttere de rette kompetencer, fordi de ikke er advokater. De har indgået aftaler med KPMG Virksomhed 2, men det frem-går af aftalegrundlaget, at de ikke er forpligtet til dette. Det var den nemmeste løsning. De har indgået en aftale om levering af "Finance" . Det omfatter bl.a., at der månedligt trækkes tal fra deres systemer til sagsstyring og tidsregistrering mv., så de som ledelse kan følge udviklingen i selskabet. De har deres eget luk-kede IT-system, men de har indkøbt IT-support fra KPMG Virksomhed 2. De kunne have købt support-ydelserne andre steder, men KPMG Virksomhed 2 arbejder i for-vejen med de samme systemer og standarder.

Udeladtaftalen omfatter Udeladt. De foretager selv fak-turering. De er ikke forpligtet til at aftage disse ydelser hos KPMG Virksomhed 2, men KPMG Virksomhed 2 er forpligtet til at stille dem til rådighed. De betaler

Udeladt kr. om året for aftalerne om Udeladt mv. Det er efter hendes opfattelse markedsprisen. De indhentede et tilbud fra en ekstern bogholder, som lå på ca. samme niveau. De har tidligere haft lejemål i særskilt aflåste loka-ler hos KPGM Virksomhed 2.

Det fremgår af deres Udeladtskrivelse til potentielle nye klienter, at klientens navn, en eventuel modparts navn og en kort beskrivelse af sagen vil blive oplyst til KPMG-netværket. Dette sker for at afdække eventuelle interes-sekonflikter og for at undersøge den pågældende klient. Hvis klienten er til-knyttet revision ved et medlemsselskab, kan det være uforeneligt med andre landes regler at antage klienten. Der skal ikke afdækkes kommercielle interes-sekonflikter. Der er ikke bestemte klienter, som er reserveret til bestemte med-lemsselskaber i netværket. Ved skrivelsen samtykker den mulige klient i, at op-lysningerne indtastes i et værktøj, som stilles til rådighed af KPMG-netværket. Der tjekkes bl.a. for ultimative ejere og mod sanktionerede personer. Værktøjet bruges af alle KPMG-firmaer. Oplysningerne kan kun ses af risk management-folk. Hun kan ikke selv søge på eller se, hvilke klienter andre selskabet i net-værket har tilknyttet. Hvis der konstateres problemer med en potentiel klient, får hun eller Vidne 2 besked, hvorefter forholdet må afklares.

De har som en del af aftalekomplekset forpligtet sig til at leve op til bestemte standarder, der skal sikre kvalitet. Det er indbygget heri, at der foretages "re-view" fra KPMGUdenlandsk virksomhed 3 af, om standarderne overholdes. KPMG Law gjorde den 17. februar 2020 i et "sideletter" til KPMG Udenlandsk virksomhed 1 op-mærksom på, at sådanne undersøgelser kun kunne gennemføres, hvis KPMG Law accepterede det og fandt det acceptabelt efter dansk ret. Et review består i at konstatere, om man lever op til kvalitetsstandarderne. Det sker ved besøg hos medlemsselskaberne. De har haft ét review, hvor de fik besøg af en advokat fra Udeladt udsendt på vegne af KPMGUdenlandsk virksomhed 3. Advokaten, der havde under-skrevet en non-disclosure agreement (NDA), kom på besøg efter aftale med dem. De havde på forhånd udtaget et antal tilfældige sager. Advokaten havde ikke adgang til deres systemer eller sager, ligesom sagerne ikke blev printet ud eller gjort tilgængelige for advokaten. Han undersøgte, om de overholdt stan-darderne for første kontakt, om de foretog undersøgelser i forhold til hvidvask og sanktionerede personer, deres aftalebrev og vejledning om vilkår mv. Man gennemgår ikke selve rådgivningen eller sagerne, men rammerne for rådgiv-ningen.

Det fremgår af Advokatnævnets kendelse, at de i forbindelse med sagsoprettel-se er underlagt review af KPMG. Det er ikke korrekt. De foretager selv et tjek af den potentielle klient under anvendelse af det værktøj, som stilles til rådighed af KPMG-netværket. Der er ikke noget review eller godkendelse i forbindelse med oprettelsen af de enkelte sager.

Hun forstår aftalegrundlagets omtale af "regulations" som en henvisning til reguleringer, der stiller krav til medlemmerne. "Policies" er politikker for com-pliance. Det kan være krav til underleverandører, f.eks. vedrørende forpligtelse til ikke at bruge børnearbejde, code of conduct, antikorruption mv.

De var utrygge ved forløbet op til afgørelsen i Advokatnævnet. De oplevede, at oplysninger fra sagen dukkede op forskellige steder. De fik ikke svar på, hvem der fik adgang til materialet i Advokatsamfundet. Det omfattede materiale, som ikke havde direkte betydning for vurdering af sagen. De foreslog derfor Advokat 3, der dengang var fagchef i Advokatsamfundet, at de kunne aflevere materialet til sekretariatet, således at sekretariatet mere overordnet kunne redegøre for materialets indhold over for Advokatrådet. De fik besked om, at det ikke var muligt. De foreslog på et tidspunkt desuden, at der blev etableret et datarum, da de ikke havde lyst til at sende kassevis af materiale om, hvordan de indrettede sig i forhold til drift og reguleringer, uden at de havde styr på, hvor det endte. Det virkede som en afbalanceret løsning. Det endte med, at der ikke blev stillet krav om, at de udleverede yderligere materiale.

Hun kan vedstå gengivelsen af sin forklaring i Advokatnævnets kendelse. Gen-givelsen af Vidne 2's forklaring er misvisende. Sager oprettes ikke via et opret-telsessystem hos KPMG. De opretter egne klienter i deres sagsbehandlingssy-stem, men benytter et værktøj fra KPMG til at lave et indledende tjek af de mu-lige klienter. Det fremstår endvidere som om, at deres klienter skal godkendes af KPMG Virksomhed 2. Det er ikke korrekt. De har tidligere anvendt en complian-ce-medarbejder fra KPMG Virksomhed 2 til at taste oplysninger ind i værktøjet, men der er ingen andre end KPMG Law, som tager stilling til, om de kan antage en klient. De har anvendt compliance-medarbejderen i forskellige sammenhænge. Hvis de f.eks. har forpligtet sig til at få en erklæring fra en revisor om, at der er udarbejdet en selvangivelse, har de anvendt en compliancemedarbejder med NDA til at sørge for, at kravet blev opfyldt. De kan også have drøftet betydnin-gen af tilbagemeldinger fra det indledende tjek med medarbejderen, fordi den pågældende kendte systemet og dermed kunne hjælpe med at vurdere, om til-bagemeldingen var relevant.

Hele aftalegrundlaget med KPMG Virksomhed 4, KPMG Udenlandsk virksomhed 1, KPMGUdenlandsk virksomhed 3 og KPMG Virksomhed 2 er fremlagt. Der eksisterer ikke noget aftalegrundlag med KPMG Virksomhed. Der er intet, som regulerer KPMG Law, som ikke er fremlagt. Der findes politikker og standarder, som ikke er fremlagt. Hun kan ikke på stående fod sige, hvor mange sider disse politikker og standarder fylder. Der er fremlagt en oversigt over disse til Advokatrådet. Aftalerne kom ind i sagen, efterhånden som Advokatrådet efterspurgte dem som opfølgning på deres redegørelser til rådet.

Der er ikke kommet nyt frem i forbindelse med sagens behandling for domsto-lene, ud over at de har justeret visse ting efter nævnets afgørelse. Udeladtaf-talen med KPMG Virksomhed 2 blev opsagt af KPMG Law som følge af Advokat-nævnets kendelse. Udeladtaftalen fungerer uafhængigt af denne.

Advokatrådet har indbragt en ny sag for Advokatnævnet angående KPMG Law, som vedrører samme spørgsmål om uafhængighed som følge af aftale-grundlaget. De har forsøgt at få vejledning fra Advokatrådet, men de har blot fået besked om, at de kan foretage ændringer, hvorefter Advokatrådet kan for-holde sig til ændringerne. Hun har betalt den bøde, som hun blev pålagt ved nævnets kendelse.

Vilkåret i den oprindelige Udeladtaftale om at samarbejde om overførsel af klienter findes ikke i det nugældende aftalegrundlag. Det forudsatte, at klienten var indforstået med overførslen, hvilket også følger af de advokatetiske regler. De klienter, som Advokat 1 havde og opbyggede relationer til, mens han var tilknyttet KPMG Law, tog han med videre.

Vidne 2 har forklaret bl.a., at hun tidligere har været advokat i Kromann Re-umert og Delacour Dania samt advokat og partner i LETT, som senere blev til DLA Piper. Hun var partner og head of tax & corporate, da hun forlod DLA Piper til fordel for KPMG Law. Hun var endvidere medlem af bestyrelsen. Hun var bekendt med kontrolsagen vedrørende KPMG Law, hvilket gav anledning til overvejelser. Hun foretog en gennemgang af aftalegrundlaget for at under-søge, om der var problematiske bestemmelser i forhold til de advokatetiske reg-ler, herunder henvisningshonorarer. Hun havde som bestyrelsesmedlem ind-sigt i DLA Pipers bestemmelser og licenser. Aftalegrundlaget lignede det, hun kendte fra DLA Piper.

"Regulations" sætter rammerne omkring medlemmerne af netværket. "Poli-cies" er ligesom ISO-standarder, men ligger på compliance-niveau. Det er ram-merne omkring at lave et brand med omkring 227.000 personer. Politikkerne er ens overalt, men kan ikke anvendes overalt. Nogle er ikke relevante for en ad-vokatvirksomhed, men er det måske for en IT-virksomhed. Der er f.eks. stan-darder om IT-sikkerhed. Man kan som brand ikke tåle, at der sker hacking, hvorfor der er fastsat høje standarder for IT-sikkerhed. Det er et omfattende materiale, som ikke er relevant for spørgsmål om uafhængighed.

Udeladtaftalen indeholder helt sædvanlige bestemmelser om opsigelse, f.eks. hvis KPMG Law begår en "material breach" , eller hvis der indtræder konkurs. Hvis der ikke er rettet ind indenfor 30 dage, kan Udeladt beslutte at afslutte samarbejdet. Strukturen med delegationen af kompetencer til KPMGUdenlandsk virksomhed 2 og KPMGUdenlandsk virksomhed 3 nødvendiggør flere aftaler, selvom de egentlig hænger

sammen. Udeladtaftalen er styrende for samarbejdet, herunder opsigelse af samarbejdet.

KPMG Law har påtaget sig at overholde KPMG's Code of Conduct. "Working with the right clients and third parties" betyder ikke, at der er lister over, hvem KPMG ikke ønsker, at man samarbejder med. Det betyder, at der er typer af klienter, man ikke ønsker at blive associeret med.

Advokatnævnets gengivelse af hendes forklaring er upræcis. Der er sket en sammenblanding af review i forbindelse med compliance, altså overholdelse af politikker, og deres review eller tjek i forbindelse med en potentiel klient ved anvendelse af KPMG's værktøj. Mødet i Advokatnævnet tog ca. 2 timer. Hun har betalt bøden, som hun blev pålagt ved kendelsen.

Anbringender

KPMG Law Advokatfirma P/S har anført bl.a., at prøvelsen af Advokatnæv-nets afgørelse kan indsnævres til selve aftalegrundlaget. Det er således ube-stridt, at KPMG Law kan anvende KPMG i sit navn. Sagen vedrører med andre ord ikke et appearance-synspunkt. Det er endvidere ubestridt, at KPMG Law er ejet af danske beskikkede advokater, jf. retsplejelovens § 124, og at KPMG Law ikke har begået isolerede handlinger, som udgør en overtrædelse af de advoka-tetiske regler. Advokatnævnet har heller ikke statueret, at bestemte vilkår i afta-legrundlaget isoleret udgør en overtrædelse af de advokatetiske regler.

Det kan videre lægges til grund, at klienterne er fritstillet ved advokatvalg, lige-som KPMG Law ikke kan blive påtvunget en klient. Der sker ikke honorarde-ling, ligesom der ikke betales eller modtages henvisningshonorar. Der betales ikke vederlag for Udeladt, men alene for serviceydelser og produkter, der bliver gjort tilgængelig for advokatfirmaet. Der sker alene deling af klientre-laterede oplysninger ved oprettelse af klienter efter klientens forudgående samtykke.

Når retsplejeloven refererer til titlen "advokat" eller til "advokatselskab" , refe-reres der til dansk-beskikkede advokater og til advokatselskaber ejet af dansk-beskikkede advokater. Danske advokatselskaber, der indgår i globale netværk, vil derfor per definition indgå i netværk med selskaber og personer, der ikke er advokater i retsplejelovens forstand. Den retlige standard efter retsplejelovens § 126, herunder kravene til uafhængighed, gælder ligeværdigt og uafhængigt af, hvem de øvrige deltagere i netværket er. Det er således den danske deltager i netværket, der skal leve op til standarden – ikke netværket.

Involvering af andre advokatfirmaer i netværket sker efter en specifik og kon-kret aftale med klienten. Det er ikke usædvanligt for danske advokatfirmaer at samarbejde med udenlandske rådgivere i grænseoverskridende sager, og så-

danne andre advokatfirmaer skal på lignende vis sørge for, at dette foregår på en måde, hvor de advokatetiske regler iagttages.

KPMG er et medlemsnetværk bestående af uafhængige og selvstændige juridi-ske enheder. Brandet er ejet af KPMG Udenlandsk virksomhed 1, der er en Udeladtorganisation for medlemmerne. Der Udeladt for brug af KP-MG-brandet. KPMG Udenlandsk virksomhed 1, KPMGUdenlandsk virksomhed 2 og KPMGUdenlandsk virksomhed 3 danner rammerne om brandet Udeladt. Netværkets strukturel-le form og formål afviger ikke fra den typiske form og det typiske formål med tilsvarende brandsamarbejder.

Da KPMG Law indtrådte i KPMG-netværket, blev der udarbejdet et sideletter vedrørende den danske advokatregulering, som måtte have – og ifølge aftale-grundlaget også har – forrang frem for aftalegrundlagets betingelser. KPMG Law bekræftede denne fælles forståelse over for licensudstederen den 17. fe-bruar 2020 og igen i forbindelse med netværkets arbejde med ændring af aftale-grundlaget til de nugældende regler. Der er tale om globale aftaler, hvilket na-turligt indebærer, at enkelte aftalebestemmelser kan kollidere med lokal regule-ring. Denne risiko er forudset og imødegået i de globale aftaler, som fastslår, at lokal regulering i givet fald har forrang. KPMG-virksomhederne er forpligtet til at overholde lokal lovgivning, herunder lokale etiske standarder.

Det er KPMG Laws ansvar til enhver tid at sikre overholdelse af de advokateti-ske regler. Det faktuelle forløb viser, at de generelle bestemmelser, hvorefter medlemmerne aldrig vil blive forpligtet til at handle i modstrid med lokal ret, efterleves og respekteres af KPMG-netværket. Hverken Udeladtaftalen, Udeladtaftalen eller Udeladtaftalen pålægger således KPMG Law at foretage hand-linger, som indebærer en overtrædelse af advokatetisk regulering. Et professio-nelt netværk skal selvfølgelig i enhver henseende agere lovligt. Det ville være ødelæggende for brandet og dermed for medlemmerne, hvis enkelte medlem-mer ikke overholder lokal lovgivning.

KPMG-netværkets Udeladtaftale afviger ikke fundamentalt fra andre Udeladtaftaler tiltrådt af danske advokatfirmaer, ligesom netværksaftalen ikke indeholder be-stemmelser, der ikke er tidssvarende i forhold til samfundsudviklingen. Ingen globale brands vil acceptere, at danske advokatfirmaer Udeladt til at anvende brandet, uden at der følger visse pligter med, som sikrer, at kvaliteten og vær-dien af brandet ikke udvandes grundet lokal uacceptabel adfærd. Alle netværk har tilsvarende krav. Ingen af kravene kolliderer med varetagelsen af klientens berettigede tarv eller forhindrer KPMG Law i at overholde advokatetiske regler.

I Advokatnævnets kendelse henvises til proceduren for klientoprettelse og re-view. Det bestrides, at fremgangsmåden for klientoprettelse indebærer en risiko

for overtrædelse af den retlige standard i retsplejelovens § 126, stk. 1, eller in-debærer en overtrædelse af advokatselskabets tavshedspligt.

KPMG Law indhenter klientens forudgående og udtrykkelige samtykke til at indlæse klientens navn og eventuelle modpart i et værktøj, der stilles til rådig-hed af netværket. KPMG Law gennemfører på linje med andre advokatfirmaer en procedure for oprettelse, der skal sikre, at advokatfirmaet har fuldt kendskab til klienten, samt at advokatfirmaet ikke er i en interessekonflikt. Tavshedsplig-ten forhindrer ikke advokater i at videregive oplysninger, når klienten på et oplyst grundlag har givet samtykke til, at konkrete oplysninger kan videregi-ves, jf. artikel 18 i de advokatetiske regler. KPMG Law oplyser således om, at oplysningerne vil være synlige for risk management-teams i andre KPMG-medlemsfirmaer, som har underskrevet en NDA. Systemet foretager herefter en søgning i en række databaser baseret på offentligt tilgængeligt data. KPMG Law afdækker via systemet f.eks., om klienten er omtalt i forbindelse med ud-byttesvindel, hvidvask mv. Disse tjek er lovpligtige, og skal foretages af alle danske advokater. Baseret herpå vurderer KPMG Law, om advokatfirmaet efter de advokatetiske regler om interessekonflikter kan og kommercielt vil etablere et klientforhold med den potentielle klient. Først herefter fremsendes et aftale-brev. Dokumenter arkiveres udelukkende digitalt i KPMG Laws dokumentda-tabase, og KPMG Law har eget dokument- og økonomihåndteringssystem.

Det er derfor misvisende, når det fremgår af Advokatnævnets kendelse, at KP-MG Law er underlagt KPMG review. Dette review gennemføres af KPMG Law understøttet af et KPMG-værktøj. Det er KPMG Laws partnere, der egenhæn-digt vurderer, om firmaet baseret på de indhentede oplysninger ønsker at etab-lere et klientforhold. Tilsvarende undersøgelser gennemføres forventeligt også af advokatkædesamarbejder i Danmark og advokatfirmaer, der indgår i inter-nationale netværk. Reviewet og klientoprettelsen afviger ikke negativt fra bran-chestandarden i advokatbranchen i Danmark.

Ifølge Udeladtaftalen skal KPMG Law Udeladt

Udeladt er hverken i strid med de advokatetiske regler eller klientens interesser.

Det er tværtimod i overensstemmelse med branchenormen i internationale brand-samarbejder.

Den territoriale afgrænsning til Danmark vedrører den juridiske regulering og ikke klienternes tilhørsforhold. KPMG Law har flere internationale klienter. Det er ikke i strid med de advokatetiske regler at begrænse sin advokatrådgivning til regulering, der er gældende i Danmark og dermed dansk lov, EU-lovgivning, dobbeltbeskatningsaftaler mv. En række andre advokatfirmaer i Danmark vare-tager tilsvarende alene det danske område.

Det er hverken i strid med de advokatetiske regler eller i strid med branche-praksis at henvise til andre i et netværk, forudsat at de pågældende har de rele-vante kompetencer, og forudsat at der er indhentet samtykke. Om klienten øn-sker at gøre brug af anbefalingen, er i enhver henseende op til klienten.

Ifølge Udeladtaftalen er KPMG Law forpligtet til at lade delegerede fra KPMG Udenlandsk virksomhed 1 Udeladt advokatfirmaets overholdelse Udeladt. Dette sker alene inden for de rammer, der er forenelige med gældende regulering, herunder dansk lovgivning og danske advokatetiske reg-ler. KPMG Law giver ikke adgang til klientfortrolige data uden indhentelse af forudgående samtykke. Advokatfirmaet har ved aftaleindgåelsen udtrykkeligt gjort opmærksom på, at KPMGUdenlandsk virksomhed 2 ikke har ret til at undersøge eller kontrollere nogen dele af en undersøgelse af KPMG Law eller dets personale. En complian-ce-kontrol består primært i kontrol af, at KPMG Law har foretaget grundige undersøgelser af klienten ved oprettelse af klienten, og at der foreligger et un-derskrevet aftalebrev. Der gives ikke adgang til firmaets sagsbehandlingssy-stem, og KPMG Law har ved indgåelsen i netværket sikret sig, at ingen be-stemmelser eller handlinger udfordrer tavshedspligten eller varetagelsen af kli-entens interesser. En generel teoretisk risiko for, at en advokat overtræder sin tavshedspligt, udgør ikke en overtrædelse af de advokatetiske regler, ligesom det ikke udfordrer advokatens uafhængighed.

KPMG Law giver efter anmodning KPMG Udenlandsk virksomhed 1's Udeladt oplysninger om visse finansielle og skattemæssige forhold. Det omfatter sel-skabets bruttoomsætning, antal medarbejdere, medarbejderomsætning og an-ciennitet, ligesom parterne afgiver erklæring om at overholde skattelovgivnin-gen mv. Dette er ikke i strid med de advokatetiske regler, og er i øvrigt sædvan-ligt i advokatbranchen.

Det er branchekonformt og i overensstemmelse med klienternes interesser, at internationale netværk fastsætter diverse politikker, der understøtter brand-identiteten og de forventninger, som klienter, medarbejdere og samarbejds-partnere har til netværket. Sådanne politikker udfordrer ikke KPMG Laws uaf-hængighed i forhold til den enkelte klient. Det er ligeledes i klientens interesse,

at advokatselskabet – under iagttagelse af tavshedspligten – deltager i videns-delings- og arbejdsgrupper i netværket.

En forpligtelse til at konsultere Udeladt, før firmaet eventuelt Udeladt, påvirker ikke kompetencen til at træffe beslutning herom eller firmaets uafhængighed. KPMG Law er ikke underlagt godkendelse fra Udeladt til de omhandlede dispositioner. Udeladt har ageret som tvistløsningsorgan i visse situationer, men med virkning fra Dato ligger kompetencen til at træffe afgørelser i tilfælde af tvist endeligt ved inter-national voldgift.

KPMG Law har ikke påtaget sig at overføre klienter til et andet firma ved ophør af Udeladtaftalen. Firmaet har alene forpligtet sig til at samarbejde om eventuel overførsel af en klient til en anden dansk advokat, hvis klienten ønsker dette.

KPMG Law tilbød under behandlingen af sagen ved Advokatrådet, at rådets advokat kunne gennemse de omtalte politikker. Advokater er forpligtet til at forsyne Advokatnævnet med dokumenter og oplysninger, som nævnet finder er af betydning for sagens afgørelse. Dette er i det hele respekteret af KPMG Law.

Efter Advokatnævnets kendelse valgte KPMG Law at orientere KPMGUdenlandsk virksomhed 2 og KP-MG Virksomhed 2 om, at firmaet ikke anså sig for forpligtet af en række bestemmel-ser i aftalekomplekset. KPMG Virksomhed 2 bekræftede, at netværksaftalerne blev anset for delvist sat ud af kraft, ligesom General Counsel bekræftede modtagel-sen af orienteringen. Det bekræfter, at KPMG Law under ingen omstændighe-der var forpligtet til at handle i strid med dansk ret.

Samlet er der ikke grundlag for at fastslå, at KPMG Law har bragt sig i et sådant forhold til KPMG-netværket, at advokatselskabet ikke lever op til kravene om uafhængighed og integritet.

Domstolene bør i en sag som den foreliggende foretage en udtømmende prø-velse af Advokatnævnets afgørelse. Sagen er af principiel karakter, og opret-holdelse af nævnets afgørelse har intensiv virkning for KPMG Law.

En eventuel sanktion bør bortfalde eller bestå i en irettesættelse. Der er tale om et principielt spørgsmål, som ikke direkte er reguleret i de advokatetiske regler, ligesom spørgsmålet ikke tidligere har været genstand for domstolsprøvelse.

Advokatnævnet har anført bl.a., at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer overens med god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1. Dette omfatter bl.a., at en advokat ved repræsentation af klienten og ved sin fremtræ-

den skal iagttage fortrolighed samt bevare sin uafhængighed og integritet. Der er tale om en retlig standard, hvis indhold vil være afhængig af den til enhver tid rådende opfattelse, således at kravene til advokaters adfærd tilpasses æn-dringer i samfundsforholdene.

Centralt står hensynet til klientens tarv og til at sikre, at der bag advokatydelsen står en advokat, som inden for lovens rammer kun varetager klientens interes-ser, er uafhængig af uvedkommende interesser, og at retssystemet, såvel som deres klienter, kan have tillid hertil. Kravene om uafhængighed og integritet fremgår bl.a. af de advokatetiske regler, Code of Conduct for European Lawy-ers og United Nations Basic Principles on the Role of Lawyers. Advokatnævnets dissens går på aftalegrundlaget, ikke på uenighed om indholdet af normen god advokatskik.

Det er således utvivlsomt, at normen god advokatskik i retsplejelovens § 126, stk. 1, indeholder krav til advokaters uafhængighed om integritet.

Advokatnævnet har lagt til grund som ubestridt, at KPMG Law er ejet af dan-ske advokater, jf. betingelsen i retsplejelovens § 124.

Sagens problemstilling drejer sig ikke om selve anvendelsen af KPMG-navnet, brud på fortrolighed, interessekonflikter eller kredsen af ejere i medlemsvirk-somheder i KPMG-netværket.

KPMG Law indgår i et aftalekompleks med KPMG Udenlandsk virksomhed 1, som er hjemmehørende i Schweiz og Udeladt KPMG, KP-MGUdenlandsk virksomhed 2, som er hjemmehørende i Land, og som Udeladt, og KPMGUdenlandsk virksomhed 3, som ligeledes er hjemmehørende i Land, og som Udeladt. Herudover indgår i aftalekomplekset KPMG Virksomhed 1, som er Udeladt.

Det aftalemæssige kompleks består af en Udeladtaftale indgået mellem KPMG Law, KPMG Udenlandsk virksomhed 1 og KPMG Virksomhed 2, en Udeladtaftale indgået mellem KPMG Law og KPMG Udenlandsk virksomhed 1, en aftale om Udeladt mellem KPMG Law og KPMG Virksomhed 2 samt senere revisioner til aftalerne ved breve fra KPMG Law af 17. februar 2020, 29. juni 2020 og 9. september 2020. Hertil kommer en Udeladtaftale med KPMGUdenlandsk virksomhed 2, en Udeladtaftale med KPMG Udenlandsk virksomhed 1, en Udeladtaftale med KPMGUdenlandsk virksomhed 3, samt en Udeladtaftale og en Udeladtaftale med KPMG Virksomhed 2.

Trods opfordring hertil har KPMG Law ikke fremlagt de policies, som advokat Vidne 1 har omtalt i sin forklaring for Advokatnævnet, men har hen-holdt sig til, at hele det relevante aftalegrundlag er fremlagt.

I aftalekomplekset indgår således bl.a. en Udeladtaftale, som fastsætter vilkå-rene for KPMG Laws anvendelse Udeladt, en Udeladtafta-le, som forpligter KPMG Law Udeladt, og en Udeladtaftale, som fastlægger rammerne for Udeladt KPMG-netværket Udeladt. Der er for nogle af aftalerne gensidighed, hvorved indgåelse af én aftale er en forudsæt-ning for en anden. Det kan endvidere lægges til grund, at KPMG Law i medfør af aftalekomplekset bl.a. har pligt til at dele oplysninger om navne på klienter og modparter, og at KPMG Law i forbindelse med sagsoprettelse er underlagt KPMG review.

Efter en vurdering af det samlede aftalekompleks har KPMG Law reelt bragt sig i et sådant forhold til KPMG, at der er risiko for, at de på trods af det formelle ejerskab ikke lever op til kravene om fornøden uafhængighed og integritet. Det kan ikke føre til andet resultat, at det, som anført af KPMG Law, fremgår af af-talekomplekset, at den advokatregulatoriske regulering er præceptiv, herunder at KPMG Law ikke er forpligtet af bestemmelser i aftalerne, hvis de pågælden-de bestemmelser måtte stride mod de danske advokatetiske regler.

Advokatnævnet har tiltrådt, at sagen er henvist til behandling ved landsret som første instans. Det betyder ikke, at domstolsprøvelsen er anderledes end i andre sager, hvor Advokatnævnets afgørelser indbringes for domstolene. Det er Ad-vokatnævnets kendelse med tilhørende begrundelse, som er genstand for dom-stolsprøvelse.

Det følger af Højesterets afgørelse i U2018.1160, at domstolene har adgang til at foretage en udtømmende prøvelse af Advokatnævnets vurdering af god advo-katskik, men at prøvelsesordningen ikke indebærer, at domstolene nødvendig-vis skal tilsidesætte Advokatnævnets afgørelse, fordi der kan rejses en vis tvivl om nævnets vurdering. Domstolene må således særskilt vurdere, om der er for-nødent grundlag for at tilsidesætte nævnets afgørelse. Sagen har været gen-stand for særdeles grundig behandling i Advokatnævnet med deltagelse af 13 medlemmer, og der er ikke kommet væsentligt nyt frem i forbindelse med domstolsprøvelsen.

Bøden på 10.000 kr. er udmålt i overensstemmelse med de gældende retnings-linjer og domstolspraksis. Der foreligger ikke sådanne særlige forhold, at der er grundlag for at ændre sanktionsfastsættelsen. Det fremgår udtrykkeligt af de advokatetiske regler, at en advokat skal bevare sin uafhængighed og integritet.

Der er ikke tale om en situation, som ikke er reguleret i de advokatetiske regler, som det f.eks. var tilfældet i Højesterets afgørelse i U2016.1436.

Landsrettens begrundelse og resultat
Sagen angår, om KPMG Law Advokatfirma P/S (KPMG Law) ved at indgå i aftalekomplekset med KPMG-netværket har handlet i strid med god advo-katskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, derved at advokatselskabet på baggrund af aftalekomplekset har bragt sig i en situation, hvor der er risiko for, at advo-katselskabet ikke lever op til kravet om uafhængighed og integritet.

Det er ubestridt, at KPMG Law opfylder retsplejelovens krav til at udøve advo-katvirksomhed i selskabsform, jf. retsplejelovens §§ 124-124 e, herunder at KP-MG Law alene har til formål at drive advokatvirksomhed, og at advokatselska-bet ejes af advokater.

Spørgsmålet er herefter, om KPMG Law ved at indgå i aftalekomplekset har forpligtet sig over for KPMG-netværket på en sådan måde og med sådanne virkninger, at selskabet har handlet i strid med god advokatskik.

" God advokatskik" og rammerne for prøvelsen
Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer overens med god advokatskik. § 126, stk. 1, finder i medfør af § 127 a også anvendelse på advokatselskaber.

Det fremgår af forarbejderne til retsplejelovens § 126, stk. 1, at det nærmere indhold af begrebet "god advokatskik" er afhængig af den til enhver tid råden-de opfattelse, således at kravene til advokaters adfærd må tilpasses ændringer i samfundsforholdene og deraf følgende ændrede opgaver for advokaterne. For-uden krav om at udføre sit hverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overens-stemmelse med, hvad berettigede hensyn til klientens tarv tilsiger, som udtryk-keligt er angivet i bestemmelsen, omfatter god advokatskik krav om bl.a. iagt-tagelse af fortrolighed samt bevarelse af advokatens uafhængighed og integri-tet, navnlig i forhold til statsmagten og uvedkommende private interesser, der kan være i konflikt med klientens interesser.

Det følger af retsplejelovens § 124, stk. 1 og 2, at advokatvirksomhed ud over i enkeltmandsvirksomhed eller i et fællesskab af advokater kun må udøves af et advokatselskab, der drives i aktie-, anparts- eller kommanditaktieselskabs-form (partnerselskabsform), og at et advokatselskab alene må have til formål at drive advokatvirksomhed. Bestemmelsen udelukker partnerskaber med andre end advokater. Der er herudover ikke i lovgivningen fastsat regler for advoka-ters deltagelse i samvirker, kædesamarbejder mv.

I forlængelse heraf bemærkes, at det fremgår af forarbejderne til retsplejelovens § 124, at det gennem de særlige betingelser fastsat for udøvelse af advokatvirk-somhed i selskabsform søges sikret, at advokatselskaber i samme omfang som personligt drevne advokatvirksomheder vil være uafhængige af interesser, der er advokatvirksomheden uvedkommende, og som kan være stridende mod klientens interesser. Det blev herved tillagt stor betydning, at advokatvirksom-heder ikke på grund af finansieringen af virksomhedernes kapitalgrundlag kan domineres af interesser, der ville kunne svække den generelle tillid til advoka-ters uafhængighed.

Afhængig af omstændighederne vil adfærd, som medfører en risiko for tilside-sættelse af advokatpligter, kunne være i strid med god advokatskik, jf. herved Højesterets dom i U.1998.1105/2H.

Den nærmere fastlæggelse af indholdet af begrebet "god advokatskik" i forskel-lige relationer foretages af Advokatnævnet i forbindelse med afgørelser af di-sciplinærsager, der indbringes for nævnet, og som kan indbringes for domsto-lene til prøvelse. Om domstolenes prøvelse af Advokatnævnets afgørelser har Højesteret i dom gengivet i U.2018.1160H anført bl.a., at domstolene har adgang til at foretage en udtømmende prøvelse af Advokatnævnets vurdering af "god advokatskik" , herunder om en eventuel tilsidesættelse af god advokatskik må anses for grov. Prøvelsesordningen indebærer imidlertid efter Højesterets opfat-telse ikke, at domstolene nødvendigvis skal tilsidesætte Advokatnævnets afgø-relse, fordi der kan rejses en vis tvivl om nævnets vurdering. Domstolene må således særskilt vurdere, om der er fornødent grundlag for at tilsidesætte næv-nets afgørelse.

Landsrettens prøvelse af Advokatnævnets kendelse sker i overensstemmelse hermed og under inddragelse af faktum og jus, som er forelagt og gjort gæl-dende for landsretten.

Generelt om aftalekomplekset
KPMG Laws indtræden i KPMG-netværket er i første række gennemført via en Udeladtaftale med KPMG Virksomhed 2, hvorved KPMG-netværkets licens til at udføre advokatvirksomhed ("legal" -licensen) under KPMG-brandet i Danmark blev sublicenseret fra KPMG Virksomhed 2 til KPMG Law. Samtidig med tiltrædel-sen af Udeladtaftalen tiltrådte KPMG Law en Udeladtaftale med KPMG Udenlandsk virksomhed 1. Aftalerne trådte i kraft den 20. februar 2020.

I forbindelse med en omstrukturering af KPMG-netværket blev den oprindelige Udeladtaftale med virkning fra Dato erstattet af en ny Udeladtafta-le. Som led i omstruktureringen blev de nye KPMG-enheder KPMGUdenlandsk virksomhed 2 og KPMGUdenlandsk virksomhed 3 etableret, og KPMG Law tiltrådte i den forbindelse henholdsvis en Udeladtaftale og ny Udeladtaftale med disse enheder.

Det er fælles for de omtalte aftaler, at de indeholder bestemmelser om, at afta-lerne ikke forpligter medlemsvirksomhederne på en måde, som ville stride mod lokal lovgivning eller lokale reguleringer. Det fremgår videre, at medlemsvirk-somhederne har det fulde ansvar for deres interne anliggender og drift.

I tillæg til de internationale aftaler har KPMG Law endvidere indgået aftaler Udeladt med KPMG Virksomhed 2.

Advokatnævnets afgørelse
Advokatnævnets flertal fandt, at KPMG Law efter en vurdering af det samlede aftalekompleks reelt havde bragt sig i et sådant forhold til KPMG, at der var risiko for, at selskabet på trods af det formelle ejerskab ikke levede op til krave-ne om fornøden uafhængighed og integritet. Det kunne efter flertallets opfattel-se ikke føre til et andet resultat, at det fremgår af aftalekomplekset, at den ad-vokatregulatoriske regulering er præceptiv, herunder at KPMG Law ikke er forpligtet af bestemmelser i aftalekomplekset, hvis det ville stride mod de dan-ske advokatetiske regler.

Flertallet har i afgørelsen henvist til Udeladtaftalen, Udeladtaftalen og Udeladtaftalen og til, at der for så vidt angår nogle af aftalerne er gensidighed. Fler-tallet lægger desuden til grund, at KPMG Law bl.a. er forpligtet til at dele op-lysninger om navne på klienter og modparter med KPMG-netværket, og at KPMG Law i forbindelse med sagsoprettelse er underlagt KPMG review.

Flertallets afgørelse er således afgrænset til en vurdering af det samlede aftale-kompleks, som KPMG Law indgår i. Der er ikke henvist til konkrete, individu-elle bestemmelser eller vilkår, som isoleret udgør en overtrædelse af god advo-katskik.

Vurdering af aftalegrundlaget og konklusion
Ud over bestemmelsen i retsplejelovens § 124 findes der som anført ovenfor ikke i lovgivningen en nærmere regulering af forskellige typer af samarbejder, som advokater kan indgå i. Det må derfor bero på en konkret vurdering, om advokaten ved at indgå i et samarbejde har handlet i strid med god advo-katskik.

Visse aftaler vil dog i sig selv udgøre en overtrædelse af god advokatskik. Det omfatter bl.a. bestemmelser om henvisningshonorar, aftaler om uberettiget de-ling af klientoplysninger eller aftaler, som forhindrer frit advokat- eller kli-entvalg.

I forhold til honorering fremgår af den oprindelige Udeladtaftale, at KPMG Law efter bedste evne skal gøre brug af tjenester fra medlemsfirmaer i forhold

til klienter uden for Danmark og skal henvise arbejde med relation til multina-tionale klienter til medlemsfirmaer, medmindre det vil være upassende. Det fremgår desuden af Udeladtaftalen med KPMG Virksomhed 2, at selskaberne ønsker at fremme salget af hinandens tjenester til deres respektive klienter, her-under ved henvisning af klienter. Det fremgår udtrykkeligt af begge aftaler, at der ikke betales henvisningshonorar.

Herefter, og efter bevisførelsen i øvrigt, finder landsretten ikke grundlag for at antage, at der ydes henvisningshonorarer eller på anden måde sker honorarde-ling i strid med god advokatskik mellem virksomhederne i KPMG-netværket. Der er heller ikke grundlag for at antage, at der ved aftalerne om levering af visse tjenester mod betaling sker overbetaling eller lignende, som kunne have karakter af overskudsdeling med KPMG-netværket.

Navnlig på baggrund af forklaringerne fra Vidne 1 og Vidne 2 lægger landsretten til grund, at KPMG Law inden indgåelse af klientforhold foretager et tjek af den potentielle klient med henblik på bl.a. at undersøge for interesse-konflikter eller sanktioneringer. Tjekket foretages ved, at den mulige klients navn, navnet på en eventuel modpart og det overordnede tema for sagen ind-læses i et digitalt værktøj, der stilles til rådighed af KPMG-netværket. KPMG Law har forudgående indhentet den mulige klients samtykke hertil. Landsret-ten lægger til grund, at oplysningerne alene er tilgængelige for en afgrænset gruppe af personer i KPMG-netværket, som har påtaget sig fortrolighedsfor-pligtelser.

Fremgangsmåden overholder kravene til fortrolighed og findes ikke i øvrigt at stride mod god advokatskik. Landsretten finder ikke grundlag for at antage, at fremgangsmåden indebærer en godkendelsesprocedure eller "review" fra an-dre enheder i KPMG-netværket, før KPMG Law må antage den mulige klient.

Den oprindelige Udeladtaftale indeholder i pkt. 7.e.(iv) en bestemmelse om, at KPMG Law i tilfælde af samarbejdets afslutning skal medvirke fuldt ud til over-førsel af klientforhold, hvor klienterne samtykker til en sådan overførsel. Be-stemmelsen kunne antages forudsætningsvis at indebære, at klienter som ud-gangspunkt har skullet overføres til andre selskaber i KPMG-netværket i tilfæl-de af samarbejdets ophør under KPMG Laws aktive medvirken dertil. Efter be-visførelsen lægger landsretten imidlertid til grund, at bestemmelsen skal forstås i overensstemmelse med god advokatskik, således at klienter i tilfælde af ophør kun har skullet overføres, såfremt en klient måtte fremsætte anmodning herom. En lignende bestemmelse findes ikke i Udeladtaftalen fra oktober 2020.

Efter bevisførelsen finder landsretten herefter ikke grundlag for at fastslå, at KPMG Law ved aftalekomplekset er underlagt vilkår om afståelse af egen kli-entportefølje i strid mod god advokatskik.

Spørgsmålet er herefter, om det samlede aftalekompleks i øvrigt udgør en over-trædelse af god advokatskik ved, at KPMG Law i kraft heraf har bragt sig i et forhold til KPMG-netværket, hvor der er risiko for at advokatselskabet ikke be-varer sin uafhængighed og integritet.

Det må ved vurdering af aftalekomplekset i den forbindelse indgå, at der er tale om aftaler, som skal sætte rammerne for et internationalt netværkssamarbejde, herunder om levering af tjenester til medlemsvirksomhederne og fastsættelse af kvalitetskrav, standarder mv. med henblik på at skabe et fælles brand.

Landsretten finder efter bevisførelsen, at det har formodningen for sig, at det globale netværks interesser ikke tilgodeses, såfremt de aftaleretlige forpligtel-ser, som er forudsætningen for deltagelse i netværket, medfører, at deltagere i netværket tilsidesætter præceptive regler i det land, hvor deltagerne er etable-ret.

For så vidt angår kontrolmuligheder og "review" følger det af den oprindelige Udeladtaftale, at KPMG's Udeladt eller delegerede derfra har ret til at inspicere bl.a. Udeladt og andre informationer. Af den nye Udeladtaftale fremgår, at der kan ske inspektion og review af bl.a. information og internt materiale med henblik på at kontrollere overholdelsen af kvalitetsstandarderne fastsat af KPMGUdenlandsk virksomhed 2. Tilsvarende giver Udeladtaftalen KPMGUdenlandsk virksomhed 3 adgang til at kontrollere overholdelsen af aftalen og servicepo-litikker. Af den oprindelige Udeladtaftale fremgår, at KPMG Law skal give KP-MG Udenlandsk virksomhed 2 mulighed for at revidere selskabets overholdelse af bl.a. KP-MG-netværkets politikker og regulativer.

Det fremgår udtrykkeligt af de relevante bestemmelser i den nye Udeladtaftale og Udeladtaftalen, at undersøgelserne kun kan gennemføres i det omfang, det kan ske i overensstemmelse med lokal lovgivning mv. Det samme fulgte af den generelle klausul i den oprindelige Udeladtaftale, og KPMG Law har fra indtrædelsen i samarbejdet gjort det klart for KPMG-netværket, at KPMG Law ikke kan medvirke til kontrolbesøg mv. i videre omfang, end hvad der er tilladt efter de danske regler om god advokatskik.

Det er efter bevisførelsen endvidere landsrettens indtryk, at KPMG-netværket i forhold til KPMG Law har accepteret, at forskellige bestemmelser i det samlede aftalegrundlag har måttet suspenderes som følge af den verserende sag hos ad-vokatmyndighederne, hvor forpligtelserne er fundet at være i strid med god advokatskik.

På denne baggrund finder landsretten ikke grundlag for at fastslå, at KPMG Law på baggrund af aftalekompleksets bestemmelser om revision, review mv.

har bragt sig i en situation, hvor KPMG Law er i reel risiko for at miste sin uafhængighed eller integritet.

Den omstændighed, at et eventuelt ophør af samarbejdet måtte forventes at vil-le få kommerciel betydning for KPMG Law, kan ikke i sig selv føre til, at der er opstået et afhængighedsforhold i strid med kravene om uafhængighed og inte-gritet. Landsretten finder i forlængelse heraf ikke grundlag for at fastslå, at vil-kårene for opsigelse af samarbejdet er byrdefuldt for KPMG Law på en måde, som påvirker advokatselskabets uafhængighed eller integritet.

Samlet finder landsretten ikke grundlag for at fastslå, at KPMG Law – på trods af aftalekompleksets udtrykkelige bestemmelser om, at medlemsvirksomhe-derne har det fulde ansvar for deres interne anliggender og drift samt er for-pligtet af lokal lovgivning og regulering forud for bestemmelser i aftalekom-plekset – har påtaget sig sådanne forpligtelser, at advokatselskabet reelt risike-rer ikke at kunne bevare sin uafhængighed og integritet.

Landsretten ophæver derfor Advokatnævnets kendelse.

Efter sagens udfald skal Advokatnævnet i sagsomkostninger betale 50.750 kr. til KPMG Law Advokatfirma P/S, hvoraf 50.000 kr. er til dækning af udgifter til advokatbistand ekskl. moms og 750 kr. er til dækning af udgiften til retsafgift. Ud over sagens værdi er der ved fastsættelsen af beløbet til advokat taget hen-syn til sagens omfang, varighed og karakter.

THI KENDES FOR RET:

Advokatnævnets kendelse af 9. juni 2022 ophæves.

I sagsomkostninger skal Advokatnævnet inden 14 dage betale 50.750 kr. til KPMG Law Advokatfirma P/S. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

Publiceret til portalen d. 05-07-2024 kl. 10:00
Modtagere: Advokat (H) René Offersen, Sagsøger KPMG Law Advokatfirma P/S, Sagsøgte Advokatnævnet, Advokat (H) Peter Trudsø